Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Zulma, Sylphen, Matilda, Donna Eleonora og Don Juan eller Spansk Elskov, Ismael og Zora og Prøven : Sex Fortællinger, tilligemed en lille Afhandling om Forskiønnelses Driften hos det smukke Kiøn : Ogsaa en Nytaarsgave for Damer.
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : paa S. Poulsens Forlag, 1796
Fysiske størrelse | Physical extent: [2], 180 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Sp. - 23.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00806 5

+Rex

Zulma, Sylphen, Matilda, Donna Eleonora og Don Juan

eller

Spansk Elskov,

Ismael og Zora og Prøven.

Sex Fortællinger,

tilligemed

en lille Afhandling

om

Forskiønnelses Driften

hos

det smukke Kiøn.

Ogsaa en Nytaarsgave for Damer.

Kiøbenhavn, 1796.

Paa Hofboghandler S. Poulsens Forlag.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Et Par Ord

til

Forerindring.

Hvorfra disse sex Fortællinger ere tagne, er anmærket ved enhver især; et Par af dem ere tildeels originale, tildeels oversatte, og den sidste lille, nemlig Proven, er ganske original.

Iblandt

Iblandt alle de litteraire Vahre, hvilke nu ved Nytaarstid, til det smukke Kiøns-Underviisning og Fornøielse, falbydes paa næsten alle Byens og Børsens Boglader, finder denne Samling vel ogsaa sine Læserinder.

Zulma.

Jeg levede som Fange blandt de Vilde, der beboe Oronokos deilige Bredde; men Visheden om, at jeg snart vilde blive udløst, forskaffede mig dog nogen Frihed hos dem. Ved mit lange Ophold i deres Land, havde jeg erhvervet mig Færdighed i deres Sprog, og min nøie Omgang med en af deres Ældste havde giort mig til hans fortroelige Ven.

Hans Alder kaldte og berettigede ham til Regierings-Forretningerne; thi da den første Grundvold til al borgerlig Forening, Eiendom, var ubekiendt for disse Vilde, saa valgte de, ved deres nomadiske Levemaade, dem til deres Over-

hoveder, som ved lang Erfarenhed havde lært at forskaffe sig Livets daglige Underholdning.

Jeg opvaagnede en Morgen ved Larmen af krigerigske Instrumenter: jeg troede, at en nye Krig var brækket løs, men den Gamle, som tog mig i Beskyttelse, kom til mig og sagde: "Denne Dag er den bitterste i mit Liv; jeg er kaldet til at aflægge en smertelig Prøve paa min fuldkomne Hengivenhed til mine Medborgere; kaldet ved min Alder og ved Skiebnen, at afsige Dom over en, som er anklaget. Denne sørgelige Pligt paaligger syv af os. Man siger, at den Misgierning vi skulle undersøge, ikke kan undskyldes; men veed mit' sønderrevne Hierte ogsaa med Vished i det Øjeblik, da min Stemme skal fælde Dødsdommen, om det ikke misbruger Menneskets Rettigheder over Mennesket, om det ikke giør et Indgreb i den guddommelige Hevn? Naar jeg har afsagt denne Dom, faaer jeg dig ei at see i otte Dage; thi det er hos os en indført Skik, at Dommerne, naar de have afsagt en Dødsdom, blive indsluttede en heel Uge igiennem; efter hvilken Tids Forløb, de igien komme sammen, for enten at stadfæste eller kuldkaste deres Dom.

I dit Land undersøger en anden Ret den førstes Kiendelse; her apelleres fra Borgeren til Mennesket, fra det øiebliklige Indtryk til den evige Samvittighed; og vi velsigne denne Indretning, fordi den ofte har formildet og tilbagekaldt strenge Domme. — Følg mig, min Ven, ind i Kredsen, hvor Sagen skal afhandles i hele Folkets Nærværelse. Du vil finde, den anklagedes Familie, at være mere bekymret over den Dom, der skal fældes, end den anklagede selv; thi vore Love fordømme for evig et strafskyldigt Barns Forældre, og ikke sielden omkomme de i vores Udørkener af Elendighed og Mangel paa Hielp. Dette Forældrenes sørgelige Ansvar er en af de Fordomme, som vi (*) have tilfelleds med Eder. Saaledes blive ofte de meest skiulte Vildfarelser foretrukne de naturligste Sandheder! Alligevel var det maaskee hos os nødvendigt, at forsøge alle Midler til nærmere at forene Slægtskabsbaand, da Staten ikke kan have noget almindeligt og bestandigt Opsyn, formedelst vort om-

flak-

*) Saaledes staaer der i Originalen, men formodentlig er Negationen: ikke, glemt.

flakkende Liv. Man maa bedømme denne Straf paa den opstigende Linie, som man vil, nok, at den har havt denne gode Virkning. Kom altsaa med mig, hør med den største Opmærksomhed paa de forskiellige Grunde, som man vil komme frem med, og dersom du skulde finde, at den Forbrydelse, som jeg er villig til at forfordømme, kan undskyldes, da aabne du strax mine Øine, for at du kan spare din Ven den ulægelige Smerte, at have myrdet Uskyldigheden.

Jeg fulgte den gode Gamle til den store Slette, hvor Folket var forsamlet. Det forundrede mig, at være i Nærheden af saa overmaade stor en Forsamling af Mennesker, uden dog at mærke den mindste Støien. "Alle samle de deres Tanker," sagde den Gamle, "ved Synet af Ulyksaligheden og Døden; og disse ellers saa uforfærdede Helte, udgyde Taarer ved en Fare, som de ikke skulle dele"

Jeg tog min Plads bag Dommerne midt i Kredsen af det omkringstaaende Folk. Længere borte saae man et Latonustræe, omplantet med Cypresser; paa en af dets Grene hang en Bue.

Ti-

Til dette Træe pleiede man at binde Forbryderne, naar de vare dømte fra Livet. Lige for Dommernes Sæde, ophævede sig i en halv Maane, en Plads for Klageren, den anklagede og dens Familie. Jeg traad nærmere, og blev strax vaer paa et af Riis flettet Dække et ungt Menneske, hvis Bryst var igiennemboret af en dødelig Piil; hans Blod flød ikke mere, Lemmerne vare kolde og stive, men aldrig havde jeg seet saa megen Skiønhed. Jeg fornam paa engang en Følelse af Beundring og Smerte; mine Taarer fløde for den smukke Ungkarl, som om jeg havde kiendt ham, medens han endnu var levende. Det er den dræbte, sagde man mig. Afskye for Morderen opfyldte min Siel. I mit Hierte var han allerede fordømt. Ved Ungkarlens Side sad Moderen; hun trak det halve bort af det Sløer, som skiulte hendes Ansigt; men hendes Smerte tillod hende i lang Tid ikke at fremføre et Ord; hendes Søns Navn, det søde Navn Fernando, lød nogle Gange igjennem hendes Læber. Midt under hendes afbrudte Suk, syntes mig, at jeg hørte hende beskylde en ung Pige, ved Navn Zulma, for hendes Søns Død. De

om-

omkringstaaende mærkede min Forbauselse, og forklarede mig den nedtrykte Moders afbrudte Tale.

I dette Øieblik traad Zulma frem. Det første jeg slog Øinene paa hende, giorde hendes Ulyksalighed det stærkeste Indtryk paa mig; langsom gik hun frem, og lod mig faae Tid til at betragte hendes deilige Ansigtstræk; men det Udtryk, som stod malet deri, bemægtigede sig min hele Siel, og meddeelte den vexelviis hendes egen Siels Bevægelse.

Nu gik hun forbi det skrækkelige Træe, som var bestemt til hendes Død, og standsede lidet, for at betragte det; men i hendes Aasyn mærkede jeg blot en alvorlig Opmærksomhed, ingen uroelig Sindsbevægelse. Hun hilsede sine Dommere med Ærbødighed og Værdighed, og da hun nu vendte sig hen imod den Plads, hun skulde indtage, og blev Fernandos døde Legeme vaer — da zittrede hendes Lemmer, hendes Fødder vaklede; hun maatte støtte sig paa en Bue, som hun førte med sig. Nu vilde hun nærme sig den ulykkelige Gjenstand, da hun saae den trøsteløse Moder, som foer tilbage af Skræk ved at see hende; hun standsede, sukkede dybt, syntes med den høje-

ste

ste Grad af Anstrængelse, at holde sin flygtende Siel tilbage, og begyndte saaledes.

"Ærværdige Kone," talde hun først til Fernandos Moder, "tilgiv, om jeg ei tiltaler dig, dig allene; mine Øine tør ikke heste sig paa den Gienstand, som dine Arme indslutte; endnu er det mig nødvendigt at leve; endnu er det ikke Tid at see derhen; jeg maa retfærdiggiøre mig, for at spare mine Forældre den Skiændsel, der følger med min Død; jeg bør og jeg kan giøre det for mine Dommeres og det forsamlede Folks Øine; men du, ulyksalige Moder, som elskede ham saa høit, du maa lade dig nøie med min Død. Nei, de faa Ord, som jeg skal fremføre til mit Forsvar, skulle sikkerligen ikke formere din Smerte; Vee mig, ifald jeg saarer dit Hierte, ifald jeg ikke føler forud, og undgaaer alt, hvad der kan giøre det ont. Hvad kunde det hielpe mig, selv at have lidt saa meget, naar jeg ei havde lært at skaane andres Lidelser!"

Her tang hun et Øieblik; men snart fremstod hun for sine Livs- eller Dødsdommere, og syntes at ville qvæle alle de Bevægelser, som ere skabte til at opvække Medlidenhed.

"Mit

"Mit Livs-Dommere," saa talde hun, "jeg er det, og allene jeg, som indstødte den blodige Piil i Fernandos Bryst; og eders Love dømme mig til at døe. Alligevel anseer jeg mig ikke skyldig for Gud. Store Folk, du skal frikiende mig; I Ældste, I Dommere, I maa høre Lidenskabens Stemme tale; tilbagekalder Erindringen om eders Ungdom, og lader en udførlig Fremstillelse af mine Fornemmelser forklare eder denne sidste, utroelige Katastrophe. I begræde alle Fernando; I tænke eder hans Yndigheder, hans Talenter, hans Tapperhed; ach! I have Ret; ingen af eder turde ligne sig med ham, endog naar Stolthedens høieste Ruus berusede eder; i sin Ungdom var han geraadet i spansk Fangenskab, og havde hos dette kultiverte Folk lært hiine frygtelige og forføriske Konster, som vexelviis enten bringe os under Aaget, eller fængsle os; men hans stolte Siel kunde ikke fordrage de europæiske Loves Tvang; han vendte tilbage til vort Skiød, for igien at komme til Naturen, og, for ei længer at være adskilt fra den, ved Indretninger, der blot synes at ville bringe den nærmere til Fuldkommen-

hed.

hed. Erindrer eder den Dag, da han, ved Hielp af den nye Konst, som han havde lært hos vore Fiender, vandt Prisen paa Jagten, og da han med Uvillie rødmede ved en Seier, som han ei havde sin legemlige Styrke at takke for. I dette Land, hvor Loven ikke giør nogen Forskiel, vidste Fernando at forskaffe sig Geniets Herredømme, og uden at forlange det, uden at Folket havde tiltænkt ham dette æresulde Fortrin, giorde Mængden instinctmæssig Plads for ham, hvor han kom frem, for at lade ham passere igjennem og for destobedre at betragte ham. Man fulgte hans Skridt, ikke af Underdanighed, men for ikke at forlade ham. Hans uimodstaaelige Ynde virkede paa eder alle, som høre paa mig, paa eder I gamle, paa eders Børn, ja endog paa dem, som kunde være berettigede til at misunde ham sin Lykke og Storhed. Enhver var hans Ven, førend han tænkte paa, at blive hans Medbeiler."

"Ach begræder ham endnu længe! thi hans Liv var eders Roes; hans Død er en Sørgedag for Verden! Men Verden maa forgaae, naar Lidenskaben byder. Den Storm, som hemmeli-

gen

gen reiser sig i det inderste af Hiertet, river Naturen løs fra dens Hængsler. Alting synes roeligt omkring mig, jeg allene veed, at Jorden rister, og at Afgrunden gaber under mine Fødder."

"I beundrede Fernando; men i mit Hierte opstod en øm Følelse for ham; jeg trængte mig ind iblant Mængden, hvor man meest nævnede hans Navn. Naar en Stemme lod: Fernando leve! saa slog jeg Sløret ned, for at igientage disse Ord; jeg fulgte alles Exempel, og bævede dog derved, af Frygt for at blive bemærket; jeg turde ikke haabe, at giøre saa megen Vold paa mig selv, at mit Udraab kunde lyde som den blotte Enthusiasme; jeg raabte: Fernando leve! og ved min Haand er han død. Ja det var alleneste Kjerlighed som kunde myrde ham; hvorledes kunde Had have afstedkommet slig en Ugierning!"

"Fernando saae mig, lagde Mærke til mine, nu ukiendelige Ansigstræk, disse Træk, som bære Præg af hans Død; han talde til mig. Ach den Dag, da hans første Ord trængde ind i mine Ører, er endnu saa nærværende for min Siel,

at

at denne Erindring næsten grændser til Glæde; min Urolighed, min Forlegenhed interesserte ham; han anstillede sig, som om han ikke giettede hvad den opvakte hos mig; han søgte at behage mig, som om han kunde have Tvivl om min Kierlighed. Han meddeelte mig alle de Kundskaber og Iagttagelser, han havde indsamlet paa sine Reiser; giorde mig bekiendt med Europæernes Skrifter, og det er hans Underviisning, som jeg har at takke for, at jeg med saa levende Farver kan afmale eder min Ulyksaligheds forskrækkelige Billede. Jeg opsnappede med Begierlighed Fernandos Lærdomme; min Hukommelse tabte ikke det mindste Spor deraf; Tonen i hans Stemme indgravede hvert Ord i min Siel. Hans heftige Bestræbelser, for at danne min Forstand og mit Hierte, syntes mig at være den tilforladeligste Grund til hans evige Bestandighed; han vilde, saa at sige, indvæve mig i sine egne Ideers Væsen, forme mine Tanker efter sine, og give mine Følelser samme Anstrøg og Farve, som sine. Han vidste, at jeg maatte have været fød paa nye, for at kunde leve uden ham. Han vidste det, at Zulma ikke fandt hos sig

no-

nogen selvstændig Kraf, til at rive sig løs fra sin Fernando! Eftertanke, Overlæg, Ideernes Gang, kort alt, hvad der giør Mennesket til Herre over sig selv, var hos mig Fernandos Værk, og kunde følgeligen ikke sætte sig op imod sin Skaber. Foreningspunkten for alle mine Tanker, Maalestokken for alle Gienstænde var for mig — Fernando!"

"Dersom min Siel voldsom var bleven bortreven fra hans, med hvilken den udgiorde Det, saa havde den siunket tilbage til Fortvivlelsens Intet."

"I Førstingen var det Farlige ved min Tilstand mig ikke ubekiendt; jeg følte, at min Lidenskab tiltog hver Dag, og da jeg neppe selv var Herre over det sidste Øieblik, da jeg maaskee kunde have beherset den, saa besluttede jeg at meddele Fernando selv de Bekymringer, som jeg havde Grund til at giøre mig i Henseende til ham. Jeg bad ham om, at følge med mig ind i Grandskoven, som støder til Oronokos Strandbredde; der udsøgte jeg et øde Sted, hvor intet Menneskes Trin kunde forstyrre vor fortryllende Ensomhed, og der var det, at jeg,

i Him-

i Himlens Nærværelse, der var klar, som min Siel, og ved Strømmen, der var i Bevægelse og uroelig, som den, giorde min Elsker følgende Spørgsmaal: Jeg veed intet om Mennesket, og om dets Skiebne; det er Ungdommens voldsomme Lidenskab, som opvækker mig af Barndomssøvn, og mig ahner en Lyksalighed, der modsiger det, som der siges om den menneskelige Naturs Ufuldkommenhed; naar Hiertet kan tage imod saadanne søde Følelser, saa spørger jeg dig, hvad er der da ved Kjerlighed, som man har nødig at frygte for? Hvorfor er den ei, saavel den gamles, som den unges Guddom, det første Haab, det eneste Ønske og den almindelige Drivefier til Verdens Opholdelse og Bestyrelse?"

"Fernando svarede mig blot i almindelige Udtryk, uden at ville oplyse mig om Lidenskabernes Natur, klagede over Menneskenes Ufølsomhed, og svoer, at ville elske mig evig."

"Hør mig," afbrød jeg ham, "hør mig Fernando! dersom du paa nogen Maade uden mig kan være lykkelig, er dit Hierte og fuldkommen vis paa, at det ikke kan leve uden mit, da lad mig

fare;

fare; jeg elsker dig, dog er det ikke længe siden, at denne Følelse beherser min Siel; endnu har den ei omskabt mit Væsen, endnu finder jeg ikke Sporene af dine Trin paa alle Stier. Endnu har Sædvane og Kierlighed, disse ved første Øiekast, saa modstridende Kræfter, ikke forenet sig til at giøre mig til deres Slave; men naar du engang tillader mit Hierte disse Ord: Fernando! forlad mig aldrig, saa er det forbi med min Selvstændighed. Dog da Menneskets Hierte er uafhængig af dets egne Forsætter, saa kræver jeg blot af dig en Eed, som du let kan holde, en til alle Tider muelig Betingelse. Sværg mig, at du, ved den mindste Ahnelse, om at din Siel vil begynde at opløse sig fra min, og endnu førend jeg kan mærke dit Hiertets Forandring, vil skienke mig Døden: Dette Ord kommer dig til at gyse. O! Fernando du gyser i utide. Da jeg talde om Vankelmodighed og Ubestandighed — da burde du skielve for mig. Bort med denne falske Medlidenhed, for hvilken Enden paa mit Liv ere mere skrækkelig, end min Fortvivlelses evige Vedvarenhed. Fernando, Fernando, o! dersom vi ikke havde forstaaet

hin-

hinanden! Fernando beroligede mig, ved de ømmeste Forsikkringer, som hans Kierlighed indgav ham; og hvilke min Kierlighed var villig til at tage i den meest udstrakte Mening. Nu forsvandt Forældre, Venner, Fædreland, alt for mine Øine. De besværligste Reiser og Tog, de med den største Omhyggelighed udsøgte Villigheder, alt, hvad min ved Kierlighed fordoblede Siel, kunde udtænke til Fernandos Lyksalighed, det bortrødslede jeg paa ham. Jeg kunde fremføre for eder utallige Handlinger, som kunde giøre Paastand paa Taknemmelighed og knytte de ømmeste Baand imellem Vaabenbrødre og Venner; men naar man engang har opofret sit Hierte til en vis Gienstand, hvad Værd have da de sammenstødende Tilfælde? de fordeelagtigste Leiligheder til at vise sin Hengivenhed, hvorved adskille de sig da mere eller mindre fra hverandre?"

"Den lidenskabelige Kierlighed afmaler sig ganske i sig selv: ingen af de Virkninger, den frembringer, kan lignes med den; man finder dens Straalers almægtige Kraft blot i den eneste Brænd-Punkt, som forener dem."

"Alligevel maa jeg med faa Ord udmærke nogle Træk af min Historie: Eengang blev Fermandos Moder ført bort af den Flods Bølger, som befugter og beskiermer vort Land, og var allerede næsten omkommen, da jeg styrtede mig efter hende, kiæmpede med Strømmen, og neppe beholdt saa mange Kræfter, at jeg kunde trække hende til Landet. I det Øieblik, da jeg havde reddet hende, kom Fernando: — her er din Moder, raabte jeg til ham, jeg har levet længe nok. Med disse Ord forlod min Bevidsthed mig. Da jeg var kommen til mig selv igien, laae Fernando for mine Fødder, og takkede mig, for at jeg havde frelst hans Moder. Med den Glæde, at finde hende igien, forenede sig allerede hos ham den Lykke, at see hende reddet ved mig. Hans Kierlighed afmalede sig i hvert Øiekast, talde igiennem enhver Tone, og beherskede hans hele Væsen. Ach, dersom hans Stemme nu kunde opløfte sig, skulde den da ikke være berettiget til at spørge mig, om han ikke, i det mindste i hine søde Øieblikke, var bleven min Velgiører ved den behagelige Maade, paa hvilken han udtrykte sin Taknemmelighed? Grusomme, burde du

have

have beruset et Hierte, som du vilde forlade, med slige guddommelige Glædes Følelser? Burde du paa slig en Maade forberede mig til de Smerter, som ventede paa mig, og kunde min Siel midt i Vellystens Henrykkelser, samle nogen Kraft imod den indstrømmende Ulyksalighed."

"Engang lykkedes det for Bagtalelsen, at faae eder til, for en kort Tid at miskiende Fernandos Fortienester; I turde beskylde ham for, at være i Ledtog med eders Fiender, og at have udkastet en Plan, til at levere eder dem i Hænderne: I gyse; ja I havde besluttet hans Død; den største Forbrydelse for alle, undtagen for Zulmá. Min heftige Kierlighed skuffede alle eders Paapassere, og unddrog ham eders Forfølgelse. Troer ei, at jeg tilbagekalder Erindringen om hine Tider, for at beskylde Fernando for Utaknemmelighed."

"Det være langt fra, at jeg vil kalde det Velgierning, som skeede af mit Hiertes uimodstaaelige Drift! men naar jeg nu seer denne samme Fernando, hvis Liv jeg har kiøbt ved en tusindfold Opofrelse af mit, myrdet ved min egen Haand; saa betragter jeg mig selv med

Forundring, saa anseer jeg mig, som min egen Fiende, saa veed jeg ikke mere, hvor og hvorledes jeg lever; saa maa jeg først lægge Haanden paa mit bankende Hierte, og føle, hvorledes det endnu fortæres af den samme Lidenskabs Ild, for at overbevise mig om, at det er mig selv; for at kiende mig selv igien, midt iblandt de skrækkelige Modsigelser af mine Følelser og Lidelser."

"Jeg fulgte Fernando i alle de Udørkener, hvor eders grueſomme Dom tvang ham til at skiule sig et heelt Aar igiennem. Der, i hiine tørre, ufrugtbare Egne, leed han ofte Mangel paa Livets første Nødvendigheder; o! hvor leed jeg da for ham. En Kilde, et Palmetræe, som vi fandt, var en Høitid for mig. Undertiden løsde jeg, medens han sov blødt i mine Arme, mit lange Hoved-Haar, og udbredede det over hans Ansigt, for at beskytte det for de brændende Soel-Straaler. Jeg veed ei, om jeg selv leed noget paa dette qvalfulde Sted; saa meget veed jeg blot, at min eneste Forretning, mit eneste Haab, var at lindre nogle af hans Lidelser, og at Erindringen om dette hele Aar, blot har efterladt sig hos mig Indtrykket af den-

denne eneste Fornemmelse. O I nøgne, truende Klipper, I brændende Sandskiver, paa eder allene hviler de sidste Erindringer om min henfarne Lyksalighed! Udstødt fra sit Fædreneland, forladt af Naturen selv, saae Fernando sig ved Siden af en omtelskende Kone. Endnu var han Ene-Herske i hine Udørkener; endnu saae han Tilværelse og Lyksalighed at være afhængig af sine Øiekast; min Kierlighed traade bestandig imellem Menneskenes Uretfærdighed, og hans Betragtninger derover; han elskede mig, han levede — ..... o Gud!"

Nu standsede Suk og Taarer hendes Tale. Medens hun afmalede sin Lyksalighed i Udørkenen, mærkede jeg, at hendes Kraft gradviis forlod hende. Jeg kastede mine Øine paa de Gamle, som endnu vedbleve, at være strenge og ubevægelige, som at det kunde synes dem nødvendigt at fordømme Zulma. Folket, som lettere tager imod bløde Følelser og Medlidenhed, mumlede allerede: Taade, da Zulma kom til sig selv igien, og fortsatte sin Tale.

"O Folk! (sagde hun) alt for tidlig benaader du den største af alle Forbrydelser. Denne

gode

overleve min Fernando. Hvad er der da, spurgte jeg mig selv, saa Skrækkeligt ved hans Død, hvorfra min ikke paa eengang skulde kunde befrie mig? Selv i Graven, hvori Fernandos Tab skulde styrte mig, var ingen Rõe for min Siel. Aldrig havde den kundet forestille sig en ganske Tilintetgiørelse, og denne smertelige Følelse forfulgte mig, ved alle optænkelige Forestillinger om mit tilkommende Væsen. Nedsunket i Fortvivlelsens Afgrund, betragtende mig selv med vild Opmærksomhed — saae jeg ham fremstille sig for mig. I Guder! det var ikke Livet — det var Himlens Glæder I skienkede mig igien: det var ham! Store Gud, endog i dette Lidelsens Øieblik, nedstyrtet i de menneskelige Piinslers dybeste Afgrund, takker jeg dig dog for min Tilværelse. Jeg takker dig, du har paa en eneste Dag her sammendynget det hele Livs adspredte Glæde."

"Fernando var kuns let saaret; men snart erfarede man, at vore umenneskelige Fiender havde dyppet deres Piile i en dødende Gift, og at der, for at redde hans kostbare Liv, intet andet Middel var, end at en usorfærdet

Mund

Mund maatte udsætte sig for den Fare, at sue Giften af hans Saar. Hvor syntes ikke Skiebnen i dette Øieblik at være mig gunstig! Jeg — jeg skulle nyde den Glæde, at føle den Gift trænge sig ind i mine Aarer, som truede Fernandos Liv. Jeg seirede over Fernandos Modstand. Jeg forestillede ham, at min Fare var langt mindre; kort sagt, min heldige Bestræbelse udsuede Døden af hans Blod; derimod maatte jeg selv længe kiæmpe med den; min Ungdoms Kraft fik Overmagten; men den gruelige Gifts forstyrtende Virkning betog mig, som man sagde, paa nogen Tid min Fornuft. Alle mine Bi-Ideer kunde bringes i Uorden, alle mine Forstandskræfter forvildes; det Væsentlige hos mig, Kierligheden, blev, saa længe jeg var til, uforanderlig. Zulma var stedse Zulma for sin Fernando; han havde ingen Ret til at miskiende hende."

"Fernando bad om Tilladelse, at forlade mig paa nogle Dage. Jeg satte mig imod hans Beslutning, besværede mig over den med Bitterhed. Ach det var ikke som Velgiørerinde, at jeg indbildte mig, at have Raadighed over ham,

nei

nei den blotte Bevidsthed af min egen Følelse talede til mig om Herskerettighed over ham. Dog kunde ingen Mistanke nærme sig min Siel; en saa tvivlsom Følelse var ikke skabt for den. — Endelig gav jeg mit Samtykke til Fernandos Fraværelse — han reiste bort — jeg ventede ham til den Tid, han havde bestemt for sin Tilbagekomst. — En Dag, ach paa en Dag, der saa ganske begyndte og bortgleed, som de øvrige, som Solen oplyste med sine sædvanlige Straaler, vandrede jeg eensom og svag omkring i de Egne, som saa behagelig og levende fornyede det Forbigangne for mig, og trængde ind i Skoven, da jeg — fandt Fernando liggende for den unge Mirzas Fødder; dette er det sidste, som mine Øine have seet. Endnu i dette Øieblik svæver dette græsselige Malerie for mig; det skiuler for mig Tilberedelserne til min Henrettelse."

"Jeg beholdt ingen Tid til Eftertanke; jeg handlede uden Fornuftens Brug; min Haand greeb fat paa den Bue, paa hvilken han støttede sig: den dødelige Piil fløi; Fernando faldt. — Min første Tanke var: han har ophørt

at

at elske Mirza. Men da hans Blod begyndte at flyde, da Dødens Bleghed paa hans Pande, ... Ach jeg veed ei, hvad der foregik hos mig. "Det er blot mine Frænders Fortvivlelse, som har kundet bringe mig til mig selv igien; de have sagt mig, at deres Fordømmelse vil følge paa min, at min Retfærdiggiørelse maa redde dem. De forlange endnu at leve; jeg har maattet føie mig efter dem. I have hørt min Historie, ingen af eder har tvivlet paa sammes Sandhed, og nu siger jeg: I ere uretfærdige, dersom I fordømme mig! Hvo af eder holder sig for mere berettiget end jeg, til at hævne Fernandos Død? Hvo af eder har tusinde Gange reddet hans Liv? Hvo af eder tilbeder ham endnu i disse Øieblikke. Jeg havde Ret til at afgiøre hans Skiebne; naar dette Hierte holdt ham for skyldig, saa spørger jeg, hvo af eder tør frikiende ham? Skulde han leve, som en Tillokkelse til Troeløshed og Utaknemmelighed? Skulde hans Roes besmittes, og Fernandos Navn bæres af en, som ei mere var Fernando? Jeg har reddet min Elsker; ved mig er han bleven udødelig."

"Hans

"Hans Skygge vinker Bifald til mit Mod; jeg veed, jeg veed med Vished, at hans døende Hierte ikke har taget det mindste Spor af Had mod mig med sig. Ingen Domstoel, intet Folk, Himlen selv kan ikke dømme mellem Fernando og mig. Den Kierlighed, som forbandt mig med ham, kan ikke føre mig paa Afveie, ikke giøre mig til Forbryder; den er ophøiet over Lovene, og over menneskelige Meninger. Døden, denne Tanke, som Mennesket er vandt til at betragte, som den allerskrækkeligste og mægtigste, forsvandt ganske for de større Tanker, som opfyldte min Siel. Hvad er hans Liv, hvad er mit, i Sammenligning med hiin Kierlighed, som indeholder Materie til en Evighed? Dømmer da ikke, I Mennesker, det som ei henhører for en menneskelig Domstoel, men lad mit Hierte fælde sin egen Dom; eller kunne I opfinde en Dødsmaade, som ei skulde have Lindring for mig? I formaae blot at straffe mine Slægtninge, og dem er Tingen fremmed, de ere uskyldige i en Fremgangsmaade, som ei lod sig hindre. Frikiender dem derfor for min Fordømmelses Skam. Lad mig endnu engang sige:

I

I ere uretfærdige, dersom i fordømme mig. Troer ei, at jeg er forblindet i min egen Sag, troer ikke, at jeg er forblindet nok til, at bedrage mig selv; Zulma er den mindst partiske af alle sine Dommere. Dersom jeg end ved den mindste Fordreielse af Sandheden kunde redde mine Forældre fra Døden, jeg giorde det ikke; jeg kunde ei engang giøre det. Jeg er alt for meget jeg selv, til at det skulde staae i min Magt, at vise mig anderledes end jeg er. O Folk du har hørt mig; — I Gamle, dømmer mig!"

Nu taug Zulma. En dyb Taushed herskede et Øieblik i Forsamlingen, da alle vare rørte ved hendes Tale. Strax derefter, da man ei hørte hende mere, hørtes en forvirret Lyd: hun er uskyldig. Dommerne stadfæstede Mængdens Kiendelse, enten det nu skeede af Overbeviisning, eller fordi de ansaae al Modstand for at være forgiæves. Zulma blev eensstemmigen Frikiendt. Hendes Slægtninge trængte sig gladeligen omkring hende. Folket, som aldrig veed at holde Middelveien, ikke tilfreds med, blot at see den smukke Anklagede frikiendt,

var

Oversætteren fandt ovenstaaende Stykke i det Hele ikke at være uden Interesse, og derfor oversatte han det. — Men da Originalen stundom lader Zulma tale et vel opskruet Sprog, saa har han af og til forandret enkelte Udtryk, og udeladt nogle Perioder, dog uden derved at forrykke Meningen.

C. H.

Syl-

Sylphen.

(En Fortælling af Marmontel).

Sylphen.

(En Fortælling af Marmontel).

"Skye Mandspersonernes List," saa taler man idelig til unge Fruentimmer: "skye Fruentimmerets Forførelse," saa taler man idelig til unge Mandspersoner. Troer man da at følge Naturens Plan, naar man giør det eene Kiøn forhadt af det andet? Ere de kun skabte til at skade hverandre? Ere de da bestemte til at flye hverandre? og hvad blev vel Frugten af denne Lærdom, om begge toge den efter Bogstaven?

Da Elise forlod Klosteret, for at vies til Marqvis de Volange, var hun i den faste Formodning, at næst en Elsker, var intet farligere Væsen til i Naturen end en Mand. Opdraget af een af disse Eremiter, hvis melankolske Indbildning afmaler alle Ting sorte, saae hun i Verden lutter Klipper for sig, og i Ægte-

skabet. Banghed nedslog strax hendes kræsne og frygtsomme Siel; og hendes Sandser vare endnu ikke stærke nok til at seire over Indbildningens Magt. Saaledes var alting i Ægteskabet ydmygende og nærgaaende for hende. Hendes Mands Omhyggelighed og Kiær-Tegn giorde hende kun mere urolig, i Stedet for at tilfredsstille hende. "Saaledes," sagde hun, "bedække Mandspersonerne vore Slavelænker med Blomster. Smigren behænger Offeret med Krandse, og Stolthed ender med at opoffre det: I Dag erkyndiger man sig om hvad der behager os, for siden bestandig at handle lige derimod. Man vil trænge ind i vort Hierte, for at opdage dets forborgne Tanker, og hvis man bliver nogen Skrøbelighed vaer hos os, vil man med desbedre Grund søge at ydmyge os. O! lader os skye disse Snarer, man stiller for os."

Man kan let giøre sig et Begreb om den Smerte og den Kulde, som denne farlige Fordom foraarsagede hos Elise i hendes meest fortrolige Omgang med hendes Mand. Volange mærkede den Afskye, hun havde for ham. Han skulde have forsøgt at læge hende derfor, hvis han

havde

havde kundet giette sig til Aarsagen; men i den Tanke, at han var hadet, tabte han Modet; og da han ikke havde Haab om at kunde behage, var det ganske rimeligt, at han ikke bekymrede sig derom.

Hans Tilstand var saa meget fortrædeligere, som den var ganske imod hans Karakteer. Volange var Munterheden og Artigheden selv. Han havde anseet sit Ægteskab som en glad Fest, og ikke som en alvorlig Forretning. Han havde taget en ung og smuk Kone, ligesom man vælger sig en Guddom, for at opreise den Ältere. "Folk vil tilbede hende," sagde han; "jeg skal føre dem i Triumf. Jeg faaer tusinde Rivaler; desbedre! Ved min Omhu for hende, ved min Kierlighed, ved mine Opvartninger skal jeg forjage dem alle; og Urolighedens, forenet med den kræsne og frygtsomme Misundelse, skal betrygge Elises Elsker for Mandens Skiødesløshed."

Hans Kones utaalelige Kulde imod ham forjog inden faa Øieblikke denne hans Tanke. Jo inderligere han elskede hende, jo mere forførnedes han over hendes tvungne Opførsel; og denne saa ømme, saa rene Kierlighed, som skulde

giøre

giøre hans Lykke, blev nu hans Straf. Men et uskyldigt Konstgreb, som han af en Hændelse faldt paa, satte ham ind i alle sine Rettigheder igien.

Sielens Følelse maa udøves paa noget; og hvis den ikke har en virkelig Gienstand, maa den skaffe sig en indbildt. Det var i Elises Tanker afgiort, at der var intet i Naturen, som var værdigt at fængsle hende. Men i det Opdigtede havde hun fundet noget, hvoraf hun var indtaget og rørt. Fablen om Sylpherne var i Moden; hun havde faaet sat paa nogle af de Romaner, hvori man afmaler disse Aanders behagelige Omgang med de Dødelige; og for hende havde denne glimrende Chimære Sandhedens hele Ynde.

Elise troede da paa Sylpherne, og brændte af Længsel efter at finde een af disse. Man maa i det mindste kunde afmale sig det man attraaer, og det er ikke let at afmale sig en Aand. Elise maatte tillægge Sylphen alle de Træk hun ønskede hos en Mandsperson. Men for at dette Legeme kunde huse en himmelsk Siel, havde hun dannet det til Fornøielse, givet det en zirlig og ædel Skabning, en sindrig Skikkelse, en Glands og

Liv-

Livlighed, værdig den Sylphe, som herfker over Morgenstiernen; smukke blaae og smægtende Øine, og lagt alt ætherisk i denne Persons Yndigheder. Dertil havde hun føiet den letteste Prydelse, Blomster og Baand af de kielneste Farver, halv giennemsigtigt Silketøi, som Zephyr legede med, tvende Vinger lige Amors, hvis Billede denne smukke Sylphe var. Saaledes var Elises Hiernespind; og hendes Hierte, bedraget af hendes Indbildning, sukkede efter sit Ideal.

Det er naturligt, at vore meest fortrolige og meest levende Tanker fremstille sig igien for os i Søvne. Elises Drømme fik hende snart til at troe, at hendes Chimære havde Virkelighed.

Volange, som var vis paa, at han ei var elsket af sin Kone, betragtede hende stedse med avindsyge Øine. Naar hun var hos sit eget Kiøn, mærkede han hos hende Munterhed, utvungen Omgang, ja undertiden endog en venskabelig Mine; men imod alle Mandspersoner opførte hun sig saaledes, at han aldeles ingen Aarsag havde til at fatte endog den ringeste Mistanke. Blandt dem var hendes Aasyn alvorligt, hendes Mine foragtelig, hendes Opførsel kold; hun ta-

lede

lede lidet, hørte næsten intet, og naar hun ikke saae misfornøiet ud, saae hun urolig ud. At være paa hendes Alder hverken ømt, kiølen eller flygtig, det var ubegribeligt. Til Slutning rødede hun sig selv.

Operen Zelindor havde, medens den var nye, det høieste Bifald. Elise var paa dette Skuespil, i sin lille Loge, med en af hendes Fruentimmer, som hun havde fattet Venskab for. Justine havde vundet hendes Fortrolighed, og der er intet, der forener frygtsomme Siele stærkere, end naar først den Vanskelighed, at betroe sig til hverandre, er engang overvunden. Elise havde nu bestandig Justine, hendes Skrøbeligheds Fortrolige, om sig; og den lille Loge var hende allene kier, fordi de der havde Frihed at være sammen, og vare som udelukte fra alle andre.

Volange, som fra et Sted lige over for iagttog alle Elises Bevægelser, saae hende ofte at zittre ved at see Zelindor, og saae hende, med en forelsket Mine, tale til Justine.

Jeg veed ikke, om der herskede nogen Uroe hos ham, men da han om Aftenen fandt Justine et Øieblik ene, sagde han: "Jeg troer,

din

din Frue har forneiet sig ved Skuespillet?" — "Ak! min Herre, det har giort hende forvirret. Denne Zelindor er hun ganske forelsket i. Det lader, som den er opført just for hendes Skyld. Hun kommer sig aldrig af den Forundring, at hun har seet Akteurerne spille hendes egne Drømme." — "Hvorledes har din Frue saadanne Drømme?" — "Ak ja, min Herre, og det er just ikke til Deres Fordeel, at hun bringes igien til den Forneielse at drømme. I Sandhed, — — hun, som er ung og smuk, vil allene elske Sylpher." — "Sylpher!" — "Ja, min Herre, Sylpher. Men nu røber jeg hendes Skrøbelighed." — "Du skiemter, Justine? — Der er noget om!" — "Ja, min Herre! hvad er det for et Liv, De leve med hinanden? — Ak! naar jeg seer dette unge Fruentimmer opvaagne, med en rødmoset Farve, smægtende Øine, en Mund livligere end Rosen, hører hende sige mig sukkende: at hun har været lykkelig i Drømme; hvor beklager jeg da ikke hende! hvor hader jeg ikke Dem!" — "Hvorfor? Din Frue havde i sin Mand en Elsker, som der kun ere faa af; men til det kielneste, som Kierlighed eier, har hun ikke svaret

uden

uden med en Koldsindighed, som gaaer indtil Afskye." — "De indbilder sig kun saa, De har taget Frygt for Koldsindighed; og det er Mandfolkenes Maade. De har ingen Medlidenhed med et ungt Fruentimmer. Hvorfor vil De vise sig koldsindig igien? hvorfor ikke betiene Dem af de Rettigheder De har?" — "Just det har holdt mig tilbage. Jeg vilde ikke betiene mig af mindste Tvang, og jeg skulde have været heftigere i min Paastand, hvis hun havde været friere i at nægte mig det." — "O mine Herrer, hvor ere De dog ikke artige med Deres Fiinhed. De skulle see hvad Tak De faae derfor!" — "Hør, Justine, jeg falder paa noget, som, hvis du vil, kan forlige Elise og mig igien." — "Om jeg vil!" — "Elise elsker Sylpherne; jeg kan være en forelsket Sylphe." — "Og hvorledes vil De giøre sig usynlig?" — "Ved at gaae til hende om Natten." — "Ja, denne List er artig nok." — "Den er ikke nye: flere end een Elsker har betient sig af den; men Elise venter ikke dette Puds af mig, og jeg er vis paa, at jeg vil naae mit Øiemeed. Begyndelsen, førend Knuden ret strenges, er det vanskeligste; men jeg stoler

paa

paa din Konst i at give mig den forønskede Leilighed."

Man blev forskaanet for at vente efter Leiligheden. — "Ak! Justine," sagde Elise den anden Dag, da hun vaagnede, "hvor har jeg ikke været lykkelig i Nat! Jeg drømte, jeg var i en Buegang af Roser, hvor den skiønneste af de himmelske Aander sukkede for mine Fødder." — "Hvorledes, min Frue, Aanderne sukke! og hvorledes saae denne smukke Aand ud?" — "Det ville være et forgieves Arbeide at afmale denne skiønne himmelske Aand, hvis Lige ikke findes blandt det hele jordiske Mandkiøn. Naar dette skiønne Billede svinder bort for mine Øine, i det jeg opvaagner, har jeg selv Møie med at forestille mig det igien." — "Kan jeg i det ringeste ikke faae at vide Indholdet af Samtalen?" — "Jeg veed den ikke, men jeg var som fortryllet, jeg hørte en henrykkende Stemme, jeg indaandede den sødeste Vellugt, og da jeg vaagnede, var alting forsvunden."

Volange fik sin Kones Drøm at vide, og i hendes længselsulde Tilstand troede han at skimte den Maade, hvorpaa han vilde spille

Syl-

Sylphe hos hende. Rosenvandet var endnu neppe bekiendt i Paris. Volange gav Justine en lille Flaske af dette kostbare Elixir. — "I Morgen," sagde han, "førend din Frue vaagner, maa du passe paa at bestænke hendes Seng, med dette Rosenvand."

"O Himmel!" sagde Elise, da hun vaagnede, "er det endnu en Drøm? Kom her Justine, lugt, og sig mig, hvad du fornemmer." — "Jeg, min Frue? — slet intet." — "Slet intet! Du kan ikke lugte Roserne!" — "De sværmer, min kiere Frue, tillad mig at sige Dem det. Lad Drømme fare: De er jo lys vaagen! I Sandhed jeg forstaaer Dem ikke." — "Du har Ret, intet er mindre begribeligt! Gaae bort. Træk Omhænget for . . . . . Ak! det lugter endnu stærkt." — "De giør mig uroelig." — "Hør; jeg sagde dig i Gaar, hvis jeg erindrer ret, at jeg var fortrydelig over, at den Buegang af Roser, jeg saae i Drømme, var forsvunden, og at jeg elskede den Lugt, jeg der havde indaandet. Han har forstaaet mig, min kiere Justine." — "Hvem, min Frue?" — "Hvem! veed du det ikke? Du giør mig utaalmodig. Lad mig være

ene.

ene. Men da han er nærværende, veed han nok, at det ikke er Blomsterne, jeg bekymrer mig om? Ak! hvor var dog ikke hans Stemme behagelig! hvor rørte den ikke mit Hierte! Og hans Ansigts-Træk, hans guddommelige Ansigts-Træk! Unyttige Ønsker! Ak! jeg seer ham aldrig mere igien." — "I Sandhed, min Frue, det er lutter Urimelighed!" — "Du giør mig fortvivlet. er det at elske mig; du misunder mig jo, du vil forjage den meest smigrende Indbildning! thi det er en Sylphe, det bør jeg troe, og jeg er intet Barn . . . . Lugten af Roserne! . . . . Ja, jeg fornemmer den, intet er virkeligere; og der er ingen Blomster paa denne Tid af Aaret." — "Hvad skal jeg sige Dem, min Frue? Hvor gierne jeg end vilde behage Dem, kan jeg dog ikke faae i mit Hoved, at en Drøm er en Sandhed!" — "Lad være, — lad være Jomfrue, at troe det. Lav mit Natbord til, og lad mig blive paaklædt. Jeg er i en Uroe, i en Bevægelse, som jeg rødmes over, og som jeg ikke kan stille."

"Vi har Seieren, min Herre," sagde Justine, da hun talte med Volange igien: "Sylphen har meldet sig, man længes; man venter

ham;

ham; jeg skal svare for, at han er velkommen, naar han lader sig see."

Elise var den hele Dag fordybet i fortryllende Tanker; og om Aftenen blev hendes Mand vaer, at hun ventede med Utaalmod det Øieblik, da hun kunde inddysses i Søvnens Arme. Deres Værelser vare som sædvanlig nær ved hinanden, og Volange havde med hendes fortroelige Justine aftalt Maaden, hvorpaa han uden at høres kunde komme til Hovedgierdet af sin Kones Seng. Men hun maatte ved et Suk eller nogle Ord, som faldt hende af Munden, indbyde ham selv til at tale.

Jeg har forgiettet at sige, at Elise om Natten ikke vilde have noget Lys hos sig, og det var ikke uden Aarsag. Indbildnings-Kraftens Maleerier ere aldrig saa levende som i det tykkeste Mørke. Saaledes udspionerede Volange det beqvemme Øieblik, uden at mærkes. Han hørte Elise sukke og med Utaalmodighed at søge Hvile. "Kom da lykkelige Søvn," sagde hun, "du allene giør, at jeg elsker Livet." — "Det hører mig til," sagde Volange saa sagte, at Elise neppe kunde høre det, "det hører mig til at fremkalde Søvnen; ved den allene er jeg lykkelig; i dens Skiød allene eier jeg dig."—

Vi-

Videre kom han ikke. Elise gav et høit Skrig; og da Volange var borte, kom Justine løbende, da hun hørte Elises Stemme. "Hvad fattes Dem, min Frue?" — "Ak! jeg døer; jeg har hørt ham. Bring mig til Live igien, om det er mueligt. Jeg er elsket, jeg er lykkelig. Skynd dig, jeg kan ikke drage Aanden." — Justine skynder sig, løser Vaandene op, lader hende lugte til noget Salt, som bringer hende til Live igien, og anstillende sig som vantroe, tiltaler hende, fordi hun overgiver sig til Tanker, der forstyrre hendes Roe, og svække hendes Sundhed. "Ansee mig som et Barn, som afsindig," sagde Elise, "jeg drømmer ikke længer, intet er vissere; jeg har hørt ham, som jeg hører dig." — "Vel da, min Frue, jeg vil ikke foruroelige Dem; men søg De selv at beroelige sig, erindre Dem, at man, for at behage en Sylphe, maae være smuk, og at man ikke er det meer, naar man ikke sover. Gaae din Vei, Justine!" — "Hvor er du ikke grusom! Seer du ikke, at jeg ryster over mit hele Legeme? Bié dog i det ringeste, indtil jeg kan falde i Søvn, om det er mueligt for mig, at sove i den Bevægelse, hvori jeg nu er."

Om

Omsider tilluktes hendes smukke Øine, og det blev besluttet mellem Justine og Volange, at Sylphen forskrækket af Elises Skrig, skulde den følgende Nat blive borte. Det skeede, hun kaldte forgieves paa ham.

Hun var bange, at han ikke mere skulde komme igien. "Mit Skrig har giort ham bange," sagde hun. — "Er da en Aand, min Frue, saa frygtsom?" spurgte Justine, "og burde han ikke tænke sig den Skræk, han satte Dem i? Vær rolig: han veed, hvad der gaaer for sig i Deres Hierte ligesaavel som De selv. Og maaskee staaer han her i dette Øieblik og lurer." — "Hvad siger du? Du forskrækker mig." — "Hvorledes! er det Dem ikke kiert, at Deres Sylphe læser i Deres Hierte?" — "I Sandhed: der passerer intet, som han jo kan smigre sig med. Mandspersonen blander sig altid i det Begreb, man giør sig om Sylpherne, og Blufærdigheden." — "Blufærdigheden, synes mig, er paa sit urette Sted hos Aanderne. Hvad Ont, for Exempel, skulde det være, at lade ham komme denne Aften igien?" — "Ak! Forestillelse nytter ikke; han veed nok, hvad jeg ønsker."

Eli-

Elises Ønske blev opfyldt. Hun gik til Sengs, Lyset var udslukt, og Volange stod ved Hovedgierdet af hendes Seng. "Troer du, at han kommer igien?" sagde hun til Justine. — "Ja, dersom han har Levemaade, bør han allerede være kommen." — "Ak, hvis han dog kunde høre mig!" — "Han hører Dem," svarede Volange med sin sagte Stemme, "men skil dem af med dette Vidne, som er mig til Besvær." — "Gaae bort, Justine," sagde Elise skielvende. — "Hvad er det, min Frue, De synes nu at være uroelig." — "Det er intet, siger jeg, gaae kun bort." — "Hvorledes," sagde Sylphen, "min Stemme forskrækker Dem, man frygter ikke for den, man elsker." — "Ak," sagde hun, "kan jeg uden Uroe see mine Drømme at blive virkelige, — ja ved et ubegribeligt Underværk, af indbildte at blive virkelige? Skulde jeg troe, at en af de himmelske Ånder, værdiger at forlade Himmelen for min Skyld, og at giøre sig fortroelig med en simpel Dødelig?" — "Hvis De vidste," svarede Volange, "hvormeget De i Yndighed overgaaer alle Luftens Nympher, skulde De kun lidet være smigret ved Deres Seier. Men Forfængeligheds Gud-

inde vil jeg ikke skylde min Kierligheds Løn. Denne min Kierlighed er, som mit Væsen reen og uforanderlig; men den er overmaade delicat. Vi have ene Sielens Følelser: Dem, Elise, har De ligesaavel som vi; men for ret at nyde dem, maa denne Siel, som jeg elsker, ene og allene tilhøre mig; — fornøi Dem med alt hvad der er indtagende og elskværdigt i Verden, men elsk ei noget i Verden saa høit som mig." — "Ak! det er mig meget let at adlyde Dem," sagde hun med en endnu ikke saa ganske frimodig Stemme! "Verden har ingen Tillokkelse for mig. Endog det Tomme i min Siel har ikke kundet bane sig Vei for de forfængelige Lyster, der vilde forføre den; og hvorledes skulde den være villig dertil, naar da De indtager den ganske? Men De, himmelske og rene Aand, hvorledes kan jeg smigre mig med at vinde Dem, at være Dem nok?" — "Lær, hvad Forskiel der er imellem os og alle andre Aander, imellem os og Menneskene," var Volanges Svar. "En Sylphe har ingen Lykke i og for sig selv: han er ikke lykkelig uden i det som han elsker. Naturen har nægtet ham den Evne, allene at elske sig selv; og ligesom han ta-

ger

ger Deel i alle de Fornøielser, han er Aarsag til hos andre, saaledes maa han og bære Halvparten af det Onde, han desværre, kan komme til at være Skyld i. Skiebnen har skienket mig Valget af denne min Siels halve Deel, hvorpaa min Lykke eller Ulykke beroer. Men da Valget er afgiort, have vi begge nu kun en Siel, og ene ved at giøre Dem lykkelig, kan jeg haabe at blive det." — "Vær det da," sagde Elise med Henrykkelse, "thi allene Begrebet om en saa sød Forening henrykker mig og opløfter mig langt over mig selv. Der er ingen Sammenligning mellem denne fortroelige Omgang og de farlige Dødeliges, hvis Slaver vi her ere! Ak! De veed, at jeg har underkastet mig Ægteskabs Love, og at man har paalagt mig Lænker." — "Jeg veed det," sagde Volange, "og een af mine Bestræbelser skal være at lette dem." — "Vær ikke misundelig derfor," svarede hun. "Maaskee min Mand har blandt Mand-personerne allermindst at bebreide sig sit Kiøns Daarligheder. Men de ere alle saa visse paa og saa stolte af deres Fordele, saa overseende med deres egne Feil, og saa paaseende med vore; de betænke sig kun lidet paa, hvorledes de

kunne forføre og bringe os i Trældom, at det er ligesaa uforsigtigt som skrøbeligt at overgive sig til dem." — "Men," sagde hendes Sylphe, "skulde De og vel troe det? Alt hvad De bebreider Mandspersonerne, bebreide vi Sylphinderne. De ere yndige og indtagende, men de ere frugtbare paa List, og der er ingen Konst, som de jo benytte sig af, for at beherske Aanderne; men naar de engang ere forsikkrede om deres Magt over dem, yttre de en egensindig og selvraadig Villie, en herskende Stolthed, under hvilken alting maae bøie sig, isteden for Blyhed, Yndighed og Behagelighed; og efter man har elsket dem, mærker man først, at man burde hade dem. Denne herskende Karakter, hvilken Naturen har givet dem, har imidlertid sine Undtagelser: Ligeledes gaaer det med Mandspersonerne. Men det være hvad det vil, min kiere Elise, for os skal baade den ene og den anden Verden være fremmede, hvis De elsker mig som jeg elsker Dem. Farvel: Min Pligt og Deres Roe forbinder mig til at forlade Dem. Himlen har betroet mig Omsorg for Deres Stierne, jeg vil styre dens Løb. Maatte den kun have den gunstigste Indflydelse paa Dem!" — "Hvordan?

De

De vil gaae saa hastig!" — "Ja, for at komme igien i Morgen paa samme Tid." — "Farvel... dog nei, et Ord endnu. Kan jeg have en Fortrolig?" — "De har jo allerede en, hold Dem til hende. Justine elsker Dem, og hun er mig kier." — "Hvad Navn skal jeg give Dem, naar jeg taler med hende om Dem?" — "I Himmelen kalder man mig Valoé, som i det sylphiske Sprog betyder ganske Siel." — "Ak! jeg fortiener samme Navn, efterdi jeg forstaaer Dem." Borte var Sylphen. Elises Hierte svømmede i Glæde, hun saae sine Ønsker opfyldte, og under glade, indtagende Tanker, overfaldt Søvnen hendes Sandser.

Justine blev underrettet om alt, hvad der var foregaaet, og behøvede ikke at gientage det for Volange. Hun sagde ham allene, at han havde fortryllet sin Kone. "Det er ikke nok," sagde han, "jeg vil, at alting i Sylphens Fraværelse skal minde hende om hans Elskov. Du læser i hendes Hierte, du kiender hendes Smag; underret mig nøie, om det hun har Lyst til: Sylphen maa kunne vide hendes Tanker." — For at være i mere Frihed, spadserede Elise om Aftenen med

Ju=

Justine i en af disse prægtige Haver, som ere Parises Ziir; og endskiønt hun var ganske indtagen i sin Sylphe, bragte en Tilbøielighed, der er det unge Fruentimmer saa naturlig, hende til at kaste Øinene paa en Prydelse, hos en Ubekiendt. "Ak, den deilige Klædning!" raabte hun: og Justine lod som hun ikke hørte det. Men den snilde Fortrolige, som havde hørt dette saa vel prydede Fruentimmer nævne, beholdt Navnet, og sagde det til Volange.

Da den bestemte Time var kommen, gaaer Elise til Sengs, og sagde, da hun var ene: "Ak min kiere Valoé, har du glemt mig? Nu er jeg ene, og du kommer ikke!" "Han ventede paa Dem," sagde Volange, "Deres Billede har fulgt ham i Himmelen. Han har midt i den ætherisk Bolig intet seet uden Dem. Men, Elise, har De i Hans Fraværelse intet attraaet uden ham?" "Nei," sagde hun, "intet uden De allene ligger mig paa Hiertet." "Imidlertid veed jeg, Elise, at De har havt en Attraae, som ikke var efter mig." "De giør mig uroelig," sagde hun, "forgieves randsager jeg mig, jeg veed ikke, hvad dette er for en Attraae." — "De har glemt det, men jeg erin-

erindrer det, og langt fra at beklage mig derover, ønsker jeg det selv. Jeg har sagt Dem, at Sylpherne ere misundelige, men just derfor ere de desmere omhyggelige for at behage. Forundre Dem ikke over, at jeg er opmærksom paa de mindste Omstændigheder i Deres Liv; Blomsterne allene vil jeg efterlade, men Tornene vil jeg borttage. Deres Mand, for Exempel, foruroliger mig bestandig. Hvordan staaer De sig hos ham?" "Nu ja," sagde Elise lidt forvirret, "jeg lever med ham som med en Mandsperson: i den Mistillid og den Frygt som et Kiøn, der er vor fødte Fiende, naturligviis indgiver os. Man har givet mig til ham, uden at spørge mig derom, jeg har fulgt min Pligt men ikke min Tilbøielighed. Han elskede mig, sagde han, og har vildet behage mig, det er at sige, fængsle mig. Det har ikke lykkedes ham; og hans Forfængelighed, som han kalder Delicatesse, har holdt ham fra dette Forsæt. Saaledes ere vi gode Venner, eller om De vil, begge frie." — "Er han da noget høflig?" — "Nu, ja høflig nok til at forføre et Fruentimmer, der ikke vidste som jeg, hvor farlige Mandspersonerne ere." —

"De

"De kunde have truffet langt værre, og denne Mand er ikke saa slem, som hans Ligemænd pleie at være. Forresten er han jo brav nok; og har De nogensinde Aarsag til at beklage sig over ham, skal han paa Timen blive straffet derfor.'' — "O Nei, jeg besværger dem," sagde hun skielvende, "bland Dem ikke i det der foregaaer mellem mig og ham. Jeg skylder Dem min hele Fortroelighed, men De skulde grusomt misbruge den, ved at skade ham paa nogen Maade. Han er ulykkelig nok deri, at han er Mandsperson, og det er ham Straf nok." — "Deres Siel er himmelsk, deilige Elise, en Dødelig fortiente Dem ikke. Hør, jeg har endnu ikke sagt Dem vor Maade at forbedre Mandspersonerne paa. De veed ei af andet end af Ild og Staal; men vi have en mildere Hævn. Naar Deres Mand er Dem til Mishag, maa De underrette mig derom, og i Øieblikket skal Fortrydelse og Behreidelse bemægtige sig hans Siel, og han skal hverken have Fred for mig eller for sig selv, førend han for Deres Fødder har forsonet den Misfornøielse, han har forvoldet Dem. Jeg vil gaae videre, jeg vil indgive ham de samme Tan-

ker,

ker, som De vil indgive mig. Saaledes skal Deres Sylphes Aand besiæle Deres Mand, og være bestandig nærværende hos Dem." — "Ja det er det eneste Middel," sagde Elise med Henrykkelse, "ved hvilket jeg kan elske ham." — Saaledes gik nu denne Aften.

Den følgende Dag, da Elise sad ved sit Natbord, kastede Justine Øinene hen paa en Sopha, og af Forundring gav et stort Skrig af sig. Elise vender sig, og seer der en Klædning, som den hun havde seet paa Spadseergangen. — "Ah! see hvor han hevner sig over denne Attraae, som ikke var efter ham!" — "Justine! Er det ikke en herlig Sylphe?" Elises Øine bleve ikke trætte af at beskue dette nye Underværk. Volange kommer i det samme. "See hvilken deilig Klædning," sagde han? "Deres Smag, Madamme er en Lovtale for deres Tilbøielighed. Sandelig" føiede han til, "i det han betragtede Tøiet nærmere, jeg troer det er forarbeidet af Trold-Nympher." Denne hans Maade at tale paa var her saa passende, at Elise rødmede, som om man havde forraadet hende, og den hele Hemmelighed var opdaget.

Om

Om Aftenen glemte hun ikke at yde sin lille Sylphe al Roes for hans artige Omhue; og denne sagde tusinde saa skiønne og rørende Ting, om den Lykke, at kunne pryde den man elsker, at hun idelig udbrød i disse Ord, at aldrig kiendte nogen Dødelig dette Sprog, at det kun er givet en himmelsk Forstand, at tænke og tale saaledes. "Imidlertid, siger jeg dem forud" sagde han, "at Deres Mand snart vil blive min Rival. Jeg finder Fornøielse i at rense hans Siel, og giøre den saa sagtmodig, øm og bøielig efter Deres Ønsker, som Naturen tillader mig. De vil uden Tvivl vinde derved, Elise, og Deres Lykke er min Lykke;" — men taber jeg intet derved? "Ak, tvivler de paa," sagde hun, "at jeg ikke tillægger dem al den Umage, han vil give sig for at behage mig? Er det ikke, som De vilde oplive en Støtte?" — "Saaledes skal De i ham elske mig? og ved at tænke paa, at det er mig, der opliver ham, vil De fornøie Dem over, at giøre ham lykkelig?" — "Nei, Valoé det var at bedrage ham, Falskhed er mig forhadt. Det er Dem, jeg elsker, ikke ham, og at bevidne ham, hvad jeg føler for Dem, vilde være at bedrage

Begge."

Begge." For ei at trænge sig videre ind i en saa delicat Samtale, brød Volange Materien af, og spurgte, hvormed hun den hele Dag havde fornøiet sig? "Er det Dem ubekiendt," sagde hun, "De som læser alle mine Tanker? De faa Øieblik jeg har været fri, har jeg anvendt paa at trække et Chiffer, hvor begge vore Navne sammenflyngede sig i et" — "De har og," blev han ved, "et sieldent Talent, som De forsømmer, og som dog skiænker en reen himmelsk Fornøielse; — De har en rørende Stemme, et harmonisk Øre; og Harpen under Deres Fingre, naar den blander sine Akkorder med deres Stemme, vilde inderlig fryde Luftens Indvaanere. Elise lovede, at opfylde hans Ønske, og meer indtagne, meer fortryllede af hverandre, end nogensinde forhen, skildtes de ad.

"Jeg er ofte ene," sagde hun til sin Mand, "Musiken vilde opmuntre mig. Harpen er i Moden, jeg har Lyst at forsøge den." — "Intet er lettere," sagde Volange, med en tienstvillig Mine; og samme Aften fik hun en Harpe.

Sylphen kom paa sin bestemte Tid igien, og syntes at være ganske henrykt over at see

hende

hende med saadan en Fyrighed at iagttage og følge hans Forslag. — "Ak!" sagde Elise, "De er endnu lykkeligere, De gietter mine Tanker, og De veed at forekomme dem. Hvor er det ikke en dyrebar Gave at kunde læse i dens Siel man elsker. Man giver ham ikke Tid til at længes." — "Jeg har min fuldkomne Belønning," sagde Valoé; "thi jeg udfører min Villie, naar jeg opfylder Deres; og De har den Fornøielse at sige Dem selv, at det er min Siel, som vejleder Dem; det er smigrende at opfylde en andens Villie, men mere sødt at behage. Min Fordeel er Egenkierlighed, Deres er Kierlighed."

Saa megen Delikatesse var for Elise det meest indtagende Baand af alle. Hun var ikke bleven kied af at høre en saa kier Stemme; men af Ømhed for hende forsøiede Volange sig bort, efter at han havde sadt hende i en sød Bevægelse, og Søvnen nærmede sig for at stille den.

Det første, hun tænkte paa, da hun vaagnede, var hendes Sylphe, og det andet hendes Harpe. Man havde bragt hende den om Aftenen ganske simpel og uden Prydelse. Hun flyver hen til sit Studeerkammer, og finder en Harpe,

smyk-

smykket med en Krands af Blomster, hvilke syntes at være nylig plukkede. Hendes Glæde lignede hendes Forundring. — "Nei, nei aldrig," udbrød hun, "kunde Penselen i en dødelig Haand frembringe denne Opfindelse." Og hvad forvissede hende om, at det var en Foræring fra Sylphen? Tvende skinnende Vinger kronede denne Harpe, uden Tvivl den samme, hvorpaa Valoé spilte i den himmelske Concert. I det hun frembar ham sine Taksigelser, kommer Musikanten, som hun havde bestilt, for at undervise hende.

Herr Thimotheus, som var underrettet af Volange om den Rolle, han havde at spille, begyndte med en Lovtale over Harpen. Hvilken Fuldstændighed, hvilken Harmonie i Tonerne af dette skiønne Instrument! Hvad sødere og mere majestætisk! Harpen skulde paa hans Ord, fornye alle Lirens Mirakler. "Men Harpen triumferer", sagde denne nye Orpheus, "naar dens Akkorder geleides af en kielen og melodisk Stemme." Ja Madamme, intet viser tillige med større Fordeel en smuk Arm og en smuk Haand; og naar et Fruentimmer veed at sætte sit Hoved lidt enthusiastisk, hvor oplives ikke hendes Træk,

hvor

hvor tindre ikke hendes Øine ved de Akkorder, hun lader høre, hun bliver dobbelt saa smuk som hun er.

Elise forkortede denne Lovtale, ved at spørge sin Læremester, om han stammede ned fra Thimotheus, Alexanders Musikus? Ja Madam, sagde han, det er den samme Familie. — Nu fik hun sin første Lection. Musikanten syntes at være fortryllet af den fortræffelige Lyd, som den Harpe havde. "Det er guddommeligt," raabte han! — "Det troer jeg vel," sagde Elise ganske sagte. — "Velan, Madamme, giør et Forsøg paa disse harmoniske Strænge." Elise førte sin frygtsomme Haand paa dem, og hver en Lyd, hun slog af dem, gav Gienlyd lige til hendes Hierte. "Fortræffeligt Madamme", raabte Thimotheus, "fortræffeligt!, jeg haaber snart at høre Dem accompagnere deres indtagende Stemme, og sætte min Musik og mine Vers i sin Glands." — "Saa giør De da og Vers," spurgte hun smilende? — "Ak, Madamme," sagde Thimotheus, "det er det besynderligste af Verden, og jeg har selv Møie med at begribe det. Jeg har hørt sige, at man havde en Genius, og jeg har holdt

det

det for en Fabel, men, paa min Troe! intet er vissere. Jeg, som taler med Dem, jeg har en Genius, og det uden at vide det. I Gaar-Aftes fik jeg Troen i Hænderne." — "Hvorledes har De da giort denne Opdagelse?" — "Hvorledes! I Nat, da jeg sov, aabenbarede min Genius sig for mig i Drømme, og dikterede mig følgende Vers:

Den Ære jeg frasiger mig
Aurora's Vogn at kunne kiøre,
Og Bud om Flora's Gienkomst føre;
Jeg er kun hos Elise lykkelig:
Naar hun opvaagner, er jeg nær,
Forgieves da Aurora's Taarer rinde,
Og Blomster strøes af Zephyrs Elskerinde,
Langt smukkere for mig Elise er.

"Hvorledes!" sagde Elise ganske bevæget, "hvorledes! — Har De giort disse Vers, Hr. Thimotheus!" — — — "Jeg Madamme! jeg har i mine Levedage aldrig selv giort Vers. Min Genius har dikteret mig dem; Ja, det som mere er, han har sat Musik til dem, og De skal paa Øieblikket lære at kiende hans lyk-

keligs

kelige Talent. — — — Nu, hvad synes Dem Madamme," spurgte han, efter at han havde synget? "Er man ikke lykkelig, naar man har en Genius, som min?" — "Men veed De, min Herre, hvem denne Elise er, som De besynger?" — "Madamme, jeg venter det er et Navn, som Phyles, Cloris, Iris. Min Genius har valgt dette for Vellydens Skyld." — "Veed De da ikke hvortil Versene sigte?" — "Nei Madamme, men det er ligemeget; de ere harmoniske, rørende, og det er nok til Sangen." — "Jeg forlanger af Dem," sagde hun, "at de ikke maa blive bekiendte for nogen uden mig, og hvis Deres Genius tilsiger Dem flere, maa de være mig forbeholdne.

Hun ventede sin Sylphe med Utaalmodighed, for at takke ham for det smukke Vers. Han modtog ikke Taksigelsen, dog saaledes, at hun blev desmere bestyrket i sin Troe. Imidlertid tilstod han, at man ikke uden Grund anseer dem for inspirerede, som, uden lang Eftertanke frembringe saa smukke Tanker. De ere Sylphernes Yndlinger, sagde han, og enhver har sin, som kaldes hans Genius. Det var derfor ikke saa underligt, at Hr. Thimotheus havde en; og

hvis

hvis den indgiver ham Vers, som behage Dem, kan han rose sig af at være næst mig den lykkeligste Luftens Indvaaner. Hr. Thimotheus's Genius blev hver Dag mere frugtbar, og Elise blev hver Dag mere rørt af den Roes, man gav hende. Imidlertid beredte Volange sig til at sætte hende i en nye Forundring, og heri bestod den.

Man erindrer, at hun var i Arbeide med at sætte sit og Valoés Navn i Træk. Da hun en Dag var buden til et Giestebud, vilde hun tage sine Diamanter paa. Hun aabner sin Kasse, men hvad seer hun? hendes Armbaand, Halsbaand, Bævernaal og Ørenringe indrettede efter det Træk, hun selv havde giort. Det første hun følte var Forvirrelse og Forundring. Hvad vil Volange tænke, hvad vil han falde paa? Da hun endnu var ved sit Natbord, kommer Volange, og kaster Øinene paa hendes Prydelse, og siger: "Ei! det er overmaade forbindtlig. Mit og Deres Navn i et Træk! det skulde forgøie mig meget, Madam om det var et Sentiment Træk!" — Elise rødmede istedet for at forstille sig, men om Aftenen maatte Valoé høre

ilde derfor. — "De har sat mig i en Fare," sagde hun, "som jeg endnu skielver over. Jeg var vær ved at bedrage min Mand, eller og give ham det meest ydmygende Begreb om mig; og endskiønt den Fordeel, Mandfolkene har af vor Ovrigtighed, berettiger os til Forstillelse, finder jeg dog, at jeg vilde være forlegen med mig selv, ved at betiene mig af denne Ret." — aloé forsømte ikke heller at rose denne hendes Delicatesse. "En liden Usandhed," sagde han, "er altid et lidet Onde, og det giør mig ondt, at jeg er Aarsag dertil. Men Ligheden imellem mit og Volanges Navn faldt mig ikke ind; og jeg vidste, at deres Mand ei vilde gaae længere end til det Udvortes. Jeg har begyndt med at giøre ham artig: det er en Mands fornemste Dyd."

Slutningen af Vinteren blev paa Sylphens Side fordrevet i Forbindtligheder, og paa Elises Side i Forundring og Glæde, som nærmede sig til Fortryllelse.

Den første og skiønneste Tid af Aaret kommer, den Tid, naar man ret kan nyde Naturen. Volange havde en Gaard paa Landet. "Naar Dem behager, ville vi tage derhen," sagde han

til

til sin Kone, og skiønt han sagde dette med den høfligste Mine, og venligste Tone, mærkede hun meget vel, sagde hun, at denne Indbydelse skiulte Mandens herskende Villie. Hun betroede Valoé sin Smerte. "Jeg seer ikke det smertelige i hans Tilbud," svarte han. "Intet holder Dem tilbage i Byen, og Landet er paa denne Tid et behageligt Opholdssted, især for en følende og dydig Siel som Deres. Den seer i Naturen denne lykkelige Tilbøielighedens første Mønster, og Lyst til at giøre lykkelig, viser sig der under tusinde Skikkelser. De kronede mørkegrønne Skove, de brodeerte Enge, de lysgrønne Agre, de udførte Hiorde, springende af Glæde ved Lysets nye Anskuelse, alting paa Landet forestiller Godheden selv. Om Vinteren maler Naturen sig under en grum og fæl Skikkelse; om Høsten er den riig og frugtbar, men den sukker for at udplyndres, og dens Gavmildhed nedbøier den; om Sommeren sælger den sine Gaver, og det tunge Arbeides sørgelige Billede forener sig med Overflødighedens. Men i Foraaret er Naturen ødsel paa sine Rigdomme, og forelsket i sin Goddædighed." — "Ak," sagde Elise, Natu-

ren er smuk, jeg veed det, men bliver den saa for mig endog paa dette Sted, hvor jeg har bundet mig til et Menneskes Skiebne, hvor jeg har svoret at være hans, hvor alting vil forestille mig den ydmygende Erindring?" — "Nei," svarte Sylphen, "intet i Naturen er ydmygende, men netop naar man ikke følger Naturen. En Plantes Fuldkommenhed er at blomstre og at bære Frugt; et Fruentimmers Fuldkommenhed er at være gift, og at blive Moder. Dersom De havde sat sig imod dette vise Forsæt, skulde De ikke have været Maalet for mine Ønsker." — "Hvad!" sagde Elise, "et reent Væsen, en himmelsk Aand skulde ønske den Attraae hos mig, som fornedrer mig under ham!" — "Vær hvad De er, mit Barn; jeg elsker Dem som Sylphe, og det er ikke Deres Sandser, jeg misunder dem. Deres Siel være smuk og reen, den være min, det er nok. Hvad det man kalder Deres Yndigheder angaaer, da er de de Dødeliges Love underkastede: een af disse eier dem; han nyde dem, langt fra at beklage mig derover, vil det glæde mig, thi een af Deres Pligter er at giøre ham lykkelig" — "Ak, giv mig i det mindste Tid til at

vænne

vænne mig til denne Tanke. Paa Landet sees man oftere: Maaskee jeg kan komme i Vane med denne Pligt. Men for alting forlad mig ikke." — "Nei jeg vil uafladelig være hos Dem." Jeg elsker den stille Roe.

Der var paa denne Gaard et udyrket og eenliigt Sted, som Elise kaldte sin Ørken, hvor hun pleiede at gaae hen, for at læse og giøre sine Smaabetragtninger. Neppe var hun kommen paa Landet, førend hun gaaer derhen, alting var forandret. Istedet for hendes Græsbænk, fandt hun en Grønsvær-Trone, besaaet med Violer i Festons. Denne Trone var omringet af blomstrende Rosenbusker, som gav den behageligste Velluat.

Det første Elise var betænkt paa, da hun gik fra dette Sted, var at takke sin Mand for den Agt, han havde viist hende ved at udsmykke hendes lille Erimetage. Det er ventelig min Gartners Høflighed, sagde han; jeg er ham forbunden for Ideen.

"Hilard," sagde Elise, da hun saae ham, "jeg takker ham for det smukke Lysthuus." — "Lysthuus, Madam," sagde den lystige Urte-

gaards-

gaardsmand, "jeg har saamæn andet at tage vare paa end det. Jeg har nok at bestille med Frugthaven og Kiøkkenhaven. — Skal Lysthusene holdes i bedre Stand, maa man og betænke mig med et Tillæg." — "Da har han dog ikke forsømt mit eget lille Lysthuus, og det Rosengierde der er ret fortryllende." — "O! alt dette kommer, Gud være lovet! af sig selv, uden at jeg befatter mig dermed."

Elise tvivlte nu ikke paa, at Omskabelsen af hendes vilde Bolig til et Lysthuus, var hendes Sylphes Arbeide. — "Ak!" sagde hun i sin Henrykkelse, "dette skal være Templet, hvori jeg skal tilbede ham. Jeg smigrer mig, at han der vil være nærværende; — men skal han da altid blive usynlig?"

Om Aftenen kom han som sædvanlig. "Valoé," sagde hun, "mit Lysthuus er fortræffeligt. Men, skal jeg sige det? For at give det den sidste Prydelse, maa der skee et nyt Mirakkel, og De maae blive synlig for mine Øine." — "Det allene mangler mig i min Lykke. Min kiere Elise, De forlanger noget, som ikke staaer i min Magt. Luftens Konge tilstaaer undertiden sine Yndlinger

denne

denne Maade; men det er overmaade sieldent, og naar han bevilger det, foreskriver han selv den Skikkelse, man skal paatage sig, og for Spogs Skyld vælger han oftest den hesligste." — "Ak," sagde Elise, "Skikkelsen er mig ligegyldig, naar jeg kun kan faae Dem at see." — Han lovede hende da paa kraftigste Maade at anholde om denne Gunst.

"Nu," sagde ham, "hvorledes gik Reisen af." — "Ganske godt. Min Mand snakkede med en ganske naturlig Munterhed, og jeg seer tydelig nok Virkningen af den Omsorg, De har for ham. Men Mandsfolkenes naturlige Herskelyst tvinger sig forgieves, den kryber dog frem; man kan sætte den Grændser for en kort Tid; men forandre den kan man ikke, uden ved lang Øvelse." — "Lad os haabe alt," sagde Valoè. "Jeg har megen Magt over hans Siel! Hvad agter De at tage sig for i Morgen, min kiere Elise?" — "Jeg vil i Morgentidlig gaae i Bad." — "Jeg vil, om det er mig mueligt, passere et Øieblik hos Dem ved Badet.

Da Elise opvaagnede, sagde man hende, at Badet var færdigt. Hun gik derhen med den

troe

troe Justine, men som hun ventede Sylphen, og Undseelse er frygtsom, vilde hun, at Gardinerne skulde trækkes for, at Dagen ikke skulde lyse i Salen.

Elise satte sig i Badet. Lige over for stod Elises eget Skilderie, malet paa Glas, som Volange havde ladet sætte i Stedet for et Speil.

Paa dette Malerie saaes Elise ophøiet paa en Skye, omringet af Luftaander, som rakte hende Blomsterkrandse. I Begyndelsen tog hun det, som hun blev vaer for Gienskinnet af sig selv paa den modsatte Side; men da hun siden ved nøiere Beskuelse tydelig skielnede hvad der svævede hende for Øinene, kom Forundring i Stedet for Feilagelse. "Justine," sagde hun, "lad mig komme til at see. Enten drømmer jeg eller jeg seer . . . o Himmel." raabte hun, "da der blev lyst i Værelset, "mit Billede paa dette Glas!" — "Ja, Madam, jeg seer jo ogsaa mit; Er det noget forunderligt at see sig i et Speil?" — "Kom selv, kom her. Er dette et Billede i et Speil? — Tilforladelig. — Tilforladelig denne Skye, disse Blomster, disse Genier, og jeg i Midten af dette himmelske Hof, baaret i Tri-

umf

umf giennem Luften!" — "De er ikke ret vaagen, Madam, og det er uden Tvivl en Drøm, som De nu i Badet bliver færdig med." — "Nei Justine, jeg drømmer ikke, men jeg seer, at dette Malerie er ikke beskuelig for dine Øine. O min kiere Valoé, det er Dig som haver malet det. Hvor er Din Ømhed ikke konstig!"

Elises Øine vare en heel Time fæstede paa Maleriet. Hun ventede sin Sylphe; men han kom ikke. "Han har været nærværende," sagde hun, "og har meldet sig ved dette Tegn. Men hvad vil min Mand vel sige? Hvorledes skal jeg forklare ham dette Mirakel?" — "Ei, Madam," sagde Justine, "naar jeg ikke kan see Maleriet, hvorledes skulde han kunde see det?" — "Du har Ret, men jeg er saa uroelig!" . . . Ved disse Ord seer hun op efter Maleriet, og i Stedet for Maleriet, saae hun nu intet uden Speilet! "Ak, jeg er roelig," sagde hun, "Maleriet er borte. Min elskværdige Sylphe vil ikke lade mig være i mindste Bekymring. O! hvor kan jeg andet end elske en Aand, der altid er sysselsat med mine Fornøielser og min Roelighed?"

Uraal-

Utaalmodig efter at vide Udfaldet paa hendes Anmodning til Sylphen, om at lade sig see af hende, foregav hun om Aftenen, at hun var træt af Spadseregangen, og behøvede Hvile. Sylphen lod hende ikke længe vente. — "Jeg veed ikke," sagde han, "om De, min kiere Elise, vil blive fornøiet med den Skikkelse, jeg har erholdet at vise mig i. — Tilladt er det mig, at lade mig see for Dem. — Ak! det er alt hvad jeg ønsker. — Men det gik som jeg sagde. — Luftens Konge, har foreskrevet mig den Skikkelse jeg skal paatage mig, og denne Skikkelse er.... giet." — "Aa jeg veed det ikke; Ophold mig ikke." — "Deres Mands." — "Min Mands!" — "Jeg har giort alt mit, for at erholde en Skikkelse, som mere kunde behage Dem, men det var mig ikke mueligt. Han har truet mig med sin Naades Tab; og i slige Omstændigheder holdt jeg dette for bedre, end intet." — "Det faaer da saa blive; men naar skal jeg see Dem?" — "I Morgen, i Deres lille Ørk, naar Solen gaaer ned." — "Jeg skal være der, thi jeg forlader mig paa Dem." — "Det kan De giøre uden nogen Uroe." — "Men De lovrde at komme til

mig.

mig i Morges. De har beviist mig den forbindtligste Artighed; men Dem selv, Dem selv, ønskede jeg at see." — "Jeg var ikke langt borte, jeg fryatede for Justines Nærværelse." . . . . — "Ak! jeg var uforsigtig, jeg burde ladet hende gaae bort. Men De skal ikke tiere have Aarsag til at klage; jeg vil være allene i Lysthuset."

Volange var dog ikke ganske roelig for denne Sammenkomst. "Hun overlader sig til mig," sagde han; "Skal jeg benytte mig af denne Maskine, for at fætte hende paa Prøve? Jeg skulde have Lyst til et Forsøg, naar jeg var vis paa Modstand! men naar jeg var vis derpaa, behøvedes jo ingen Prøve. Ulyksalige Nysgierrighed! Jeg maae overlægge med mig selv den nemmeste Vei. Skal jeg giøre mig vis i min Sag, eller ikke? Uvished sætter mig som i en Taage; og kan jeg forsvare mine Tanker? Maaskee, naar jeg ikke længer kan retfærdiggiøre hende, vil jeg blive ubillig nok til at troe, at hendes bedragne Indbildning har triumferet over hendes Dyd. Jeg skulde forgieves bebreide mig det, og Sagen stod ikke til at ændre. Hvis hun deimod staaer Fristelsen imod, er jeg det lykkeligste Menneske.

Men

Men hvis ikke!.... Velan, hvis ikke, vil jeg troe, at Fruentimmerets Dyd ikke holder Stand mod Aander. Men denne Aand har et Legeme, og om dette Legeme er mit, fortiener Elise dog ingen Tak. Her staaer jeg, som i et Labyrinth; da jeg gik derind, forudsaae jeg alting, undtagen Maaden at komme ud igien. Men nok herom; lad os gaae i Lysthuset. Jeg vil rette mig efter Omstændighederne.

Volange lagde Mærke til endog den mindste Bevægelse hos Elise, dog uden at han syntes at give Agt paa hende. Han saae hende pynte sig med den meest indtagende Erbarhed, og hendes anstændige Klædedragt gav ham Mod igien. Han blev den hele Dag vaer hos hende en glad Mildhed, som gav tilkiende en uskyldig Glæde.

Den utaalmodige Elise saae imidlertid bestandig efter Solen. Omsider kommer det lykkelige Øieblik, og Volange, som hun havde seet tage ud i Jagtklæder, var den første i Lysthuset, i sin skiønneste Puds. Elise kommer, blier ham vaer et Stykke fra, og er færdig at daane af den Forbauselse, han foraarsager hende.

Han

Han løber hende imøde, rækker hende Haanden og da han seer hende skielve, lader han hende sætte sig ned paa hendes lille Grønsvær-Trone.

Da Elise kom sig igien, finder hun sin Sylphe for hendes Fødder. "Hvorledes," sagde han, "skal mit Aasyn foraarsage Dem Skræk? Har jeg ikke spart Dem for al Overrumpling? Har De ikke forlangt at see mig? Fortryder De derpaa, og skal jeg forsvinde igien?" — "Ak nei! straf mig ikke for en uforsætlig Skrøbelighed. Glæde og Ømhed har meer Deel i den Forvirrelse, De foraarsager mig, end Skræk." — "Jeg skielver," sagde Volange, "hun er bevæget; det spaaer mig ikke godt. Ak, min kiere Elise, hvorfor har jeg ikke kundet vælget den blandt de dødelige, hvis Træk meest havde behaget Dem, og hvor er en Elsker under en Mands Skikkelse dog ilde deran!" — "Det er ligemeget," sagde hun smilende. "Jeg ti staaer, det havde været mig kierere at see Dem under Skikkelse af en af de Blomster, som jeg elsker, eller en af de Fugle der, li esom De, ere Luftens Indvaanere, men som Mandsperson seer jeg Dem liaesaa gierne i min Mands Skikkelse, som i en andens." Mig

sy-

synes, at De giør ham smuk. "Det er vel Volange, som jeg seer i Dem; men Deres Siel giver hans Aasyn et himmelsk Udseende, Deres Røst giennem hans Mund giver ham en ganske guddommelig Yndighed, og i hans Handling finder jeg Behageligheder, som et Legeme oplivet af en blot aandelig Siel aldrig havde." — "Velan, dersom De elsker mig, saaledes som De nu seer mig, kan jeg altid være den samme." — "De fortryller mig." — "Skulle De være lykkelig," sagde han, "kyssende hendes Haand?" — Elise rødmede, og trak Haanden tilbage. "De glemmer," sagde hun, "at det er en Sylphe, og ikke et Menneske, som jeg elsker i Dem. Valoé er for mig kun en Aand, ligesom Elise er kun en Siel for Dem; og hvis De ei have kundet paatage sig et Menneskes Skikkelse, uden at forandre Deres rene Væsen og rene Kierlighed, saa aflæg denne fornedrende Skikkelse, og lad mia ikke mere skamme mig over mine uforsigtige Ønsker." — "Meget godt," sagde Volange sagte, "jeg er nær ved det kritiske Øieblik."

Elise, det er ikke længer Tid at forestille sig. Hvad De forlangede, har jeg giort, men hør

hvad

hvad det koster mig. "Jeg samtykker deri," sagde Geniernes Konge til mig, "adlyd et Fru-"entimmers Love, bliv Menneske, men smigre "dig ikke med blot at have tilsyneladende Sand-"ser. Du skal elske som en dødelig, og føle For-"nøielser og Bekymringer som han. Hvis Du "er uhældig i Din Elskov, da kom ikke og foru-"roelige mig med Dine Sukke og Dine Klager. "Du er landflygtig fra Himmelen, fra det Øieblik "Elise kroner Dine Ønsker." — "Jeg haabede at bevæge Dem, eller rettere jeg vilde behage Dem. Dom om jeg elsker Dem, eller om De bør straffe mig derfor."

Denne Tale giorde Elise fortvivlet. "O! uforsigtigste af Luftens Aander," raabte hun, "hvad har De giort? og i hvilken Yderlighed har De bragt mig?" — Volange blev forskræk-ket ved at see Elise med Taarerne i Øinene. "Hvorfor er jeg ikke bleven adspurgt," sagde hun? "var det mig til Skam eller Dem til Straf, at jeg forlangede at see Dem? og hvad denne Lyst end var; har De kundet troe, at den skulde faae Overhaand med det, som jeg skylder baade Dem og mig selv? Jeg elsker Dem Valoé, jeg

til-

tilstaaer det endnu engang, og hvis mit Liv var nok til at oprette den Ulykke jeg foraarsager Dem, skulde De ei have noget at beklage sig over. Men min Dyd er mig kierere end mit Liv og min Kierlighed." — Volange var som ude af sig selv af Glæde. "Jeg kan ikke laste Dem," sagde han, "for en overdreven Delicatesse. Men see hvor meget jeg ligner Volange: det er næsten ham, eller rettere det er ham selv, som kaster sig for Deres Fødder, som tilbeder Dem, og som beder om den oprigtigste og ømmeste Kierligheds Belønning." — Nei, det nytter ikke, at De ligner ham, De er ikke Volange, og det er ham allene jeg skylder den Belønning De bede om. Staae op, gaae fra mig, og kom aldrig til mig igien. Forlad mig, siger jeg. Er De ikke klog? Hvad er det for en fornærmende Glæde, som spiller i Deres Øine? Skulde De endnu være saa dristig at haabe?" — "Ja jeg haaber min kiere Elise, at Du allene skal leve for mig." — "Ak det er den yderste Uforskammenhed." — "Hør." — "Nei, jeg vil intet høre." — "Et eneste skal fælde Dig." — "Dette Ord skal være et evigt Farvel." — "Nei

Ds.

Døden allene skal adskille os; erkiend Din Mand, Din Sylphe! Denne Volange, som Du hadede, er den Valoé som Du elsker!" — "O Himmel!... Nei, nei, De bedrager mig; De misbruger Ligheden." — "Nei, siger jeg, og Justine er Vidne, at alt dette kun er et Paafund." — "Justine! — Hun er min Fortroelige. Hun har været mig behielpelig i at spille min Rolle, og hun skal hielpe mig igien til at vinde Dem." — "Du min Mand, kan det være mueligt? Jeg skielver endnu, fuldend, sig mig, hvorledes disse Mirakler ere tilgangne." — "Kierlighed har frembragt dem alle, og Du skal faae at vide, ved hvilke Midler. — Ak, hvis det er sandt."... — "Hvis det er sandt, min Elise, vilde Du troe, at der er en Mandsperson til, som fortiener at elskes?" — "Ja jeg vil troe, at der er en saadan Mandsperson til, og at det er mig, som eier ham."

Justine tilstod alt, og maatte med Eed bevidne, at Valoé var Volange. — "Nu" sagde Elise, kastende sig i sin Mands Arme, "nu er jeg fortryllet, og jeg haaber, at Døden allene skal adsprede denne Fortryllelse.

Om Forskiønnelsesdriften hos det smukke Kiøn.

(Efter Kletter, 1792).

Gennemskue vi med et opmerksomt Øie den hele qvindelige Natur, da vilde vi hos dem blive vaer en vis oprindelig Bestræbelse efter Pynt, efter Prydelse, det er Forskiønnelse; en Stræben, som altid er tilstæde, altid virker frem, endog i det Skiulte, naar den møder Hindring; en Bestræbelse, som har den største Indflydelse paa alle qvindelige Handlinger og Tilbøieligheder, hvilke den idelig stemmer, og kan derfor ansees som en almindelig stedse virkende Grunddrift i Qvindekiønnets Natur.

Denne Stræben efter Forskiønnelse yttrer sig allerede merkeligen hos det lille Pigebarn, endnu inden man kan troe, at Ansørsel, Opdragelse, egen Bedømmelseskraft og Efterlignelse

skulde

skulde have nogen Andeel deri, og inden hun endnu er istand til, at begribe Værdien af det Smukke og Behagelige. Rousseau, denne Menneskenaturens fine Iagttager, siger i Emil liv V. "Smaapigerne elske Pynten, saasnart de komme til Verden. Ikke tilfreds med, at de ere smukke, ville de ogsaa erkiendes derfor. Man seer det paa deres smaa Ansigter, at dette sysselsætter dem. Saasnart de kun ere istand til, at forstaae En, udretter den Forestilling, hvad Folk siger om dem, mere end enhver anden. Denne Anviisning er god for Pigebørnene, den komme hvorfra den vil.".

Og betragt virkelig her det lille Pigebarn, som nu først begynder at smaapludre, hvorledes hun pynter sin Dukke, ordner Klædesstykkerne, lægger Kruserne i ziirlige Folder, iagttager Forhold i Dragten; pudser, renser og vasker alting; forsøger og afmaaler alle Stillinger, Bevægelser, Bøininger, for 'at udfinde den smukkeste. Hvor skalkagtig hun smiler til sig selv for Speilet, øver sig i nette Vendinger, hopper og synger; aflærer sig selv de meest trylende Lader; søger snildt at efterligne alt det

Skiønne hun seer og hører. Hvorledes dadler hun ikke sin lille Broder, som skiødesløs ikke ændser nogen Klædepynt; hun bemærker strax alt det Upasselige, og finder det latterligt, forbedrer det Dadlelige, pynter sig bestandig, det er: øver sig stedse i, at tilfredsstille den Drift, som ligger dybt til Grund og forborgen i hendes Inderste.

I Menneskekiønnets raa Tilstand blive vi Forskiønnelsesdriften vaer hos de vildeste Folkeslags Fruentimmer. Hos disse udannede Mennesker yttrer Qvindekiønnets Forskiønnelsesdrift sig ligesaa fuldt, som hos os; men kun paa en høist raa Maade. Qvinderne overstryge der sine Legemer og sit Ansigt med forskiellige Farver, med kulorte Safter af Blomster og Urter, bemale endog efter Valg enkelte Dele med mangfoldige Figurer, og Karakterer, alt som de troe mere eller mindre at kunne ophidse Mændenes Indbildningskraft, og virke paa dem. De søge allerede fra Ungdommen af at bringe mere Lethed og Smidighed i sine Lemmer ved forskiellige Øvelser i Dands, ja stræbe endog især hos Børn af det andet Kiøn ved et voldsomt Tryk at danne det

blø-

bløde Legems Dele efter en af dem antagen Form, det vil sige vanskabe dem efter deres raa Begreb om Skiønheden.

De giennemflette sit Haar med reenligt vellugtende Siv, stikke hist og her en spraglet Fier ind, og lade det ingenlunde staae styltevis; de rense og bade sig tit, og søge overhoved ved mangfoldige Forbindelser, Forandringer og allehaande Smaating i sine Dragter, Stillinger, Lader og Handlinger, at stikke frem paa en vis Maade, og vise sig i et behageligt Lys, hvorved deres Grundtilbøielighed til Forskiønnelse endog maa paafalde det meest øvede Øie.

Saaledes pleie efter tilforladelige Reisebeskriveres Vidnesbyrd Araberinderne at farve Armene, Læberne og de Legems Dele, som falde stærkt i Øinene, mørkeblaat. De paasætte denne Farve prikkeviis, og lade den trænge saa dybt ind i Kiødet ved en i Synderlighed dertil forfærdiget Naal, at der bliver de uudslletteligste Mærker tilbage. I Ørkerne ved Grændserne af Tunis skrive de arabiske Piger blaa Slyngetræk rundt om paa hele Legemet, for at forhøie sin Skiønhed. De almindelige Qvinder i Arabien stikke

Hul-

Huller i sine Læber med Naale, og lægge saaledes Krudt blandet med Oxegalde deri. Denne Blanding trækker sig dybt ind i Kiødet, og de beholde sin hele Levetid, blaa, sortegule eller blyefarvede Læber. De sværte ogsaa Randen af sine Øienbryne med et sort Pulver lavet af Ovnbrud, og drage just med denne sorte Farve en Linie ud ad fra Øienkrogen, for derved at give Øinene et større Udseende. Thi overhoved betragtet, sætte de orientalske Fruentimmere den fortrinligste Skiønhed i store, sorte, vidt aabenstaaende Øine.

Qvinderne i Kongeriget Tripoli søge et sært Skiønheds Fortrin i et overordentlig langt Livsnit, og pleie, at ridse sit Ansigt op med Naale. Røde Haar staae hos dem, saavel som hos Tyrkerne i stor Anseelse: hvorfore de ogsaa flittigen overstryge Børnenes Haar med rød Farve. De Mauriske Qvinder giøre overhoved meget af, at lade sit Haar groe ned til Hælene. Øienbrynene farve de med en Slags Blyepulver. Denne Vedtægt hører iblandt de ældste og almindeligste; thi de græske og romerske Fruentimmer have været, ligesaa meget som de morgenlandske, forhippede paa, at farve sine Øienbryne brune.

I Asien har enhver Bondekone en fiin skier Hud, hvortil de betiene sig af Jord fra Schio, hvilken de ved Bløden i Vand forvandle til en Slags Salve, og overstryge Legeme, Ansigt og Haar dermed, naar de ere i Bad.

Tyrkinderne beitse sine Haar bort med Rusma eller ulæsket Kalk. I Egypten gives der en liden Riisvæxt, ved Navn Alkonna, af hvis tørre og pulveriserte Blade man betiener sig til en gul, ogsaa rød Farve, hvormed Tyrkinderne farve Hænder, Fødder og Haar gule eller røde.

De karaibiske Qvinder i Amerika bemale sig med Orleansaft, og pynte sig med smaa Skiorter, som overalt ere prydede med smaa Glaskugler; ogsaa Halsen behænge de med Snorer af slige Smaakugler. Men en ganske besynderlig Pyne er deres med Glaskugler besatte Halvstøvler, som de iføre sig ved Indtrædelsen i den mandbare Alder, og aldrig bringer fra Foden igien, fordi de slutte saa fast, at man aldtig kan rykke dem op eller ned ad fra Stedet.

Iblandt Afrikanerinderne male de tossede Pigebørn med Røg af Galæble og Safran i kulsorte

sorte Træk smaa Blomster og andre nydelige Smaasager paa Kinderne, paa Panden og Hagen.

De russiske Qvinder besad allerede længe for Czar Peter den førstes Regiering den forfængelige Stadselyst, at sminke sig røde, meie sig prægtigt ud med Ædelstene, pryde Hovedet med Perler, og klæde sig i rige, kostbare Stoffer.

Iblandt Qvinderne i Kongeriget Dekan hærsker en sær Smag. De lade sig nemlig skiære Blomster ind i sit Kiød paa samme Maade som man kopsætter, og male sig saa spraglet med adskillige Farver af Saften af visse Rødder, at man let kunde ansee deres Hud for blommet Tøi. Den samme Skik var indført iblandt de saa kaldte Picter, som vare nordlige Folkeslag i Britannien. De malede sig overalt med allehaande Farver og Figurer. Skulderne med Gribshoveder, Albuerne og Knæerne med Løvestruber, den øverste Deel af Brystet med en halv Maane, begge Brysterne med Sole, Hierteknogler og Maven med store flammede Stierner o. s. v. Men de ugifte Piger malede sig ikke med saa rædsomme Figurer, men med de skiønneste meest udsøgte Blomster.

Hos

Hos Chineserne bliver en tyk, plump Legems-Skikkelse holdt for en Skiønhed. Efter Hr. Gentils Beretning giøre Fruentimmerne sig al Umage, for at vise Øinene saa smaae som mueligt. Chinesernes Smaapiger trække, lokkede ved sine Mødres Exempel, uophørligen i sine Øienlaage, for troligen at bidrage sit til Dannelsen af smaa, langagtige Øine, fordi de uden dem, og uden en bredtrykt Næse, som man allerede trykker flad i Barndommen, umulig kunde blive regnede iblandt de fuldkomne chinesiske Skiønheder. Deres Hud fordærve de ved en hyppig Sminke saaledes, at de allerede ere rynkede inden det tredivte Aar. Men Chinesernes og Japanesernes latterligste Skik bestaaer i den Tvang, som de tilføie sine Qvinders Fødder, for med Vold at bringe dem i en saa liden Form, at det næsten er dem umuligt at staae paa dem. Smerten af denne tvungne Fodprydelse strækker sig ud over deres hele Levetid, og foraarsager en ubeskrivelig taasset Gang. Et fornemt chinesisk Fruentimmer maa altsaa i enhver Alder have Fødder som er Barn paa mindre end sex Aar.

Qvin-

Qvindernes Pynt i det norden for Japan liggende Land Jedso bestaaer i et blaat Anstrøg over Øienbryne og Læber. Tunquineserinderne farve sine Tænder saa sort som muligt, med en Fernis. Siameerinderne overtrække sine Læber med en vellugtende Salve, hvorved de faae et unaturligt, blegt Udseende. Strabo fortæller endog om de gamle Troglodyters Qvinder, et virkeligt Hyrdefolk, at de omhyggeligen oversmurte sit Ansigt med Bleghvidt.

Nogle vilde Folkeslag trykke sine Børns Pande flade, saa som Indvaanerne i Astrakan; andre saa som Karaiberne trykke dem usædvanligen ind, nogle Kanadiske Stammer kugelrunde; andre tilspidsede ja endog nogle firkantede. Qvinderne i Landet Laos gjøre efterhaanden saa uhyre Huller i Øreflipperne, at man næsten kunde stikke en knyttet Næve derigiennem, og hos disse hænger sædvanligvis Ørene ned paa Skuldrene.

Overhoved have de vilde Folkeslaas Qvinder den Skik at bemale sig; ogsaa hærsker der hos alle vilde Nationer den underligste Egensindighed, i at forandre Hovedets naturlige Form; og det

er

er de østerlandske Folkeslag egent, at skatte lange Øren hos Fruentimmerne overmaade høit.

Qvinderne paa de Nikobariske Øer rykke sine Øienbryne ud. Javanerinderne lade sine Tænder befile; Qvinderne paa Kysten Koromandel pryde sine Næser med Guldringe. Denne Skik at bære Ringe og andet Smykke i den giennemborede Næse, har udbredet sig særdeles vidt. Det hører ogsaa iblandt Indianernes Galanterier, at kysse sine Qvinders Mund giennem disse Ringe.

Selv Dronning Elisabeth af Engeland kunde, saa stor hun ellers var, ikke fornægte denne Grunddrift til Pynt og Forskiønnelse. Efter hendes Død fandt man tre tusind Klædninger i hendes Garderobe. Endnu i sit halvfiersindstyvende Aar lod hun sig gierne sige Complimenter om sin Skiønhed. Maaskee ingen Forbrydelse skadede Greven af Essex saa meget, som hans Efterladenhed og alt for fine Omdømme i denne Punct. Hendes Fiendskab mod den ulykkelige Maria hidrørte skinbarligen fra qvindelig Skinsyge, i det den sidste stedse erhvervede sig nye, varme Tilbedere ved sine Tillokkelser.

Disse

Disse Exempler kunde da være klækkelige Grunde til at stadfæste denne Sætning, at Forskiønnelsesdriften er en Hovedbestanddeel i den qvindelige Caracter.

Ma-

Matilda.

(Deutsches Magazin, von Hen. Friedrich West).

Paa en eenlig Spadseregang med en Ven i Provindsen, traf vi paa et Fruentimmer med blegt, sygeligt Ansigt. Trækkene forraadte imidlertid Spoer af Skiønhed. Hun var klædt i Pialter; en Halmkrands prydede hendes Hoved.

"Beder, giv mig en Halvskilling Herre!"

Jeg gav hende, og gik videre.

"Matilda" raabte nogle gamle Qvinder til hende, hvilke syntes, at kiende hende, "Matilda! beed ogsaa den anden Herre".

Vi kunde maaskee være hundrede Skridt borte. Hun løb efter os. Men da hun ikke saae for sig, snublede hun paa Halvveien, og faldt paa Ansigtet. Hun reiste sig strax op igien, og lod til, at ville hinke efter os; men hun var saa svækket ved

Fal-

Faldet, at hun neppe kunde staae! Vi stode stille; jeg saae at Blodet trængte frem af et Saar, som hun havde faaet ved Faldet.

Omhyggelig tørrede hun Blodet af med Haanden; og stod nu vaklende, uden at være istand til, at gaae efter Qvinderne, eller gaae efter os.

Hun saae opmærksom paa os. "See kun, sagde hun til en af Qvindene, som nu vare komne til hende, "see kun Herren der," i det hun pegede paa min Ven, og brød ud i en Strøm af Taarer, "ligner fuldkommen min Warberg"!

Mere kunde hun ikke sige. Næsten ti Minuter skreg hun uophørlig. Kun i Mellemrum hørte jeg hende uforstaaelig stamme det Navn Warberg.

Hvad vil hun med den Warberg? spurgte jeg forundret, efterdi jeg kiendte den gamle Geheimeraad Warberg meget godt.

"Ak! Herre" sagde den gamle Kone. "Denne stakkels Pige er en brav Forpagters Datter her i Naboelauget. Baron Warberg, en ung, riig Kavalier, gik efter hende, fordi hun var meget smuk. Han fik hendes lettroende Hierte, og røvede hendes Uskyldighed. For at undgaae Ube-

hage-

hagelighederne af et saa skiændigt Bedragerie, gik han i fremmed Kriigstieneste. Den stakkels Matilda følte sig snart frugtsommelig; men hun haabede, han vilde komme tilbage, og ægte hende. Han kom ikke, og hendes Beskiæmmelse rygtedes. Hun blev afsindig, og har været saaledes stedse siden den Tid.

Hvor længe?

"Allerede i syv Aar, Herre. — Og hendes Barn? — "Har hendes Fader, den smukkeste Dreng de kan see". —

Imidlertid havde Matilda tørret sine Taarer af. Hun udstødte et Suk, som trængte ind i midt Inderste. Derpaa saae hun igien stift paa min Ven, udstrakte sine Arme, og raabte: Ak! Warberg! Warberg!

Hun ilede hen til ham, og vilde omfavnet ham, havde den gamle Kone ikke holdt hende tilbage.

Hvorledes! Warberg? sagde hun i den smerteligste Vaandes Tone, er du endnu stedse grusom?

En Taarestrøm gav hende Lettelse igien.

Jeg

Jeg formaaede ikke længer, at udstaae Synet af en Sorg, jeg ikke kunde raade Bod paa, som jeg ikke engang kunde lindre.

Vi forlode den ulykkelige Matilda. Men saasnart mine Forretninger tillod det, reiste jeg tilbage, for at tale til Hiertet i den gamle Warberg.

"Hun har ingen Nød", sagde han koldt og tørt, "ellers vilde jeg have skaffet hende en Plads i Daarekisten". — Hvad jeg svarede, kan man forestille sig. —

Siden den Tid har den gamle Warberg været min svorne Fiende, og raaber mig ud for en Jacobiner. Ogsaa hører man ham stedse ivre imod alle Forsøg til Lovenes Forbedring.

Spansk Elskov.

En virkelig Tildragelse.

(Fra Grosses Briefe über Spanien, an J. R. Forster, 1793.)

Spanierinden har Evne til de største, voveligste Foretagender, naar det kommer an paa, at tilkiæmpe sig den Mand, hendes Hierte har valgt. Ingen anden Qvinde giver saa let alting, Ære, Familie, Rigdom, Bequemmelighed bort, for at tilfredsstille en Attraa. Herom vil, bedste Forster, en liden Historie, som tildrog sig den Tid, jeg opholdt mig i Spanien, give dem det bedste Begreb.

Donna Eleonora F**, den eneste Datter af Marquis de G***, var tillige eneste Arving til hans Rang og en umaalelig Formue; af to Brødre, hun havde havt, mistede hun den ene i Kopper, og den anden i Krigen; som den eneste Levning af en glimrende Familie forenede hun hos sig en i hende heftig forelsket Faders hele

Omhu og Ømhed. Hun forenede derfor med megen Tækkelighed og en fiin Forstand alt hvad den meest udsøgte Opdragelse nogensinde kan give.

Inden hun endnu var tolv Aar gammel, havde Marquien allerede udsøgt, og sluttet et Partie for hende, og dette var Grev C.. af en af de første Familier i Riget, en ung Mand, udstyret lige saa rundelig af Naturen som af Lykken, smuk og forstandig. Hans Fader lod ham reise nogle Aar udenlands endnu, indtil hans Kiereste havde naaet sin mandbare Alder. Den unge Greve lærte endnu iforveien at kiende sin ham bestemte Brud, forlibede sig i hende, og gik bort i den faste Beslutning, at afkorte sin Fraværelsestid, saa meget som muligt.

Men imidlertid tildrog der sig Hændelser, hvilke kuldkastede alle hans Planer for Fremtiden. Marquien, høist indtaget af sin Datters Yndigheder og Ukyldighed, giorde alt for at fornøie sin Yndling. Han havde tidlig taget hende ud af Klosteret, tilbragte en stor Deel af Vinteren med hende i Madrid, men Sommeren i sin Provinds, hvor den unge Adel snart forsamlede sig hobeviis om den smukke og rige Eleonore.

Vel

Vel vidste Eleonore, at hun var forlovet, hun havde været tilfreds med sin tilkommende Gemal, saa længe hun ikke havde kiendt nogen anden; men nu følte hun det Byrdfulde i deres Forbindelse. Alt hvad skiønt og elskværdigt hendes Provinds havde, befandt sig for hendes Fødder, hendes Hierte følte sig opfordret til et Valg, og fornam, at det var frit endnu? Snart valgte det virkelig imod sin Villie.

Don Juan L**, en ung Adelsmand, af en god, men tilbagesat Familie, havde været en Ven af hendes Broder, og hun havde tit havt Leilighed at see ham, da hun endnu befandt sig i Klosteret; nu var det fem Aar siden at de havde talt med hinanden, og begge syntes ved Gienfindelsen, at føle noget, som var mere end Venskab.

Leonore havde siden den Tid dannet sig fuldkommen; Don Juan, endskiøndt først fire og tyve Aar gammel, havde vel i tre Feldttog tabt noget af sin Ungdoms Fiinhed, men han havde derimod vundet mandig Skiønhed. Hans Kundskaber vare modnede, hans Forstand havde dannet sig, hans Hierte havde hans Nations Stolthed og raske Ædelmodighed, og ikke kunde Eleo-

nore længe modstaae det Die, som var saa længe vant til at seire.

De forstode hinanden snart, og hun aabenbarede ham den ulykkelige Forbindelse, som paalagde hende Baand. Han lovede hende, at giøre alt, for at indsmigre sig i hendes Faders Siel, og faae denne Forbindelse ophævet. Men det var, at kiende den gamle Marquis slet. Alle Forsøg vare omsonst. Leonores Kiærighed voxede imidlertid ved disse Hindringer til en saa brændende fortærende Lidenskab, som kun Spanierinden kiender. Don Juan foreslog hende en Undvigelse; næsten havde hun besluttet det, men hun frygtede for, at lægge sin Faders graae Haar i Graven; hun forsvarede sig imod sin Elskers indstændige Bønner, men snart kun saare afmægtigt. Hindringerne syntes at voxe med hver Dag, og med dem tiltog ogsaa hendes indvortes Lue til et Slags Raserie.

Leonores Kammerfrue var medvidende i hendes Hemmeligheder, og forskaffede de Elskende næsten hver Nat Leilighed til at tale med hinanden. De tilbragte den kun med Beraadslaaelser om deres Forfatning og om de Midler, de havde at gribe.

I en af disse Nætter, da begges Lidenskab omsider syntes at have naaet den høieste Spidse, faldt omsider Leonore paa det samme Middel, til at tvinge hendes Fader, at give sit Minde til et Giftermaal med Don Juan, som Julie vilde anvende til Bedste for sin Forbindelse med St. Preux. Hun tilstædede af Overlæg hendes Elsker det, hvad hun endnu stedse havde afslaaet hans hestige Kiertegn; i det Haab, naar hun blev frugtsommelig, at nøde sin Fader, til at forbedre et Feiltrin, som paa ingen anden Maade stod til at giøres godt igien.

Konstgrebet lykkedes rigtig nok; efter nogen Tid fornam Leonore sig Moder. Men Følgen var langt anderledes, end de formodede. Hun kastede sig for sin Faders Fødder, tilstod ham med Taarer en heftig Lidenskabs Feiltrin, og bønfaldt ham indstændigen om, at give sit Minde til eet eneste Middel, hvorved hendes Forseelse kunde blive giort god igien.

Den gamle Marquis geraadede ved denne Aabenbarelse i det gyseligste Raserie. At see sig i dette Øieblik bedraget, at see sig skuffet i sine kiereste Forhaabninger af sin Datter, for hvilken

han

han hundrede Gange vilde have hengivet sit Liv, hvis mindste Lune han stedse havde stræbt, at tilfredsstille endog med Opoffrelser af sine egne, at see paa engang ethvert Ønske tilintetgiort, enhver Udsigt formørket; det oversteeg hans Alders Kulde og Rolighed. Han blev angreben af et Slags Affindighed over sit Navns og sin Families Krænkelse, som bersvede ham al Bevidsthed, og forledte ham til de forfærdeligste Udsvævelser.

Det første var, at han stødte den for hans Fødder liggende Eleonore fra sig, og da hun holdt endnu fastere ved hans Knæe; gav hende et heftigt Slag med den flade Haand i Ansigtet. Blodet begyndte at strømme hende ud af Mund og Næse, og bedøvet af Smerte, besvimede hun, og sank hen i sin Faders Stoel. Isteden for at bevæges til Medlidenhed ved Synet af en smuk blodig Pige, en fortvivlende Datter, lod han hende ligge, gav hende endnu et Stød med Foden, og løb halv affindig ud af Værelset, for at lade sin Hest sadle, og ile hen til Don Juans, nogle tusinde Skridt fra hans Slot, liggende Bolig, og opoffre ham til sin Hevn.

Don

Don Juan holdt just, formedelst en liden Upasselighed, Sengen dengang, og han vilde derfor have været fortabt uden Redning, hvis ikke hans Kammertiener var bleven den Gamle vaer langt borte. Denne listige Franskmand var vidende om sin Herres Elskovsforstaaelse, og ligesom han saae Marquien skummende og blødrød i Ansigtet styrte hen paa Huset, forstod han strax, hvad der kunde have foresaldet.

Han lukkede i Stilhed sin Herres Sovkammerdør i Laas, og stillede sig rolig i Huusdøren, for at oppebie den Gamles Ankomst. Denne gik løs paa ham med de gyseligste Eder, og svor, at tage Livet af ham, om han ikke strax sagde ham, hvor Don Juan befandt sig. Denne anstillede sig ganske forundret over, at han ikke havde mødt Don Juan, da denne just havde taget samme Vei til hans Slot.

Nu troede Marquien, at have fanget Ræven i Fælden, han vendte derfor tilbage i en Skynding, og da han ikke kunde blive sin Fiende vaer underveis, indbildte han sig stadigen, at han sikkert vilde finde ham hos sin Datter. Han ren-

te

te derfor igien op i Værelset, hvor han havde ladet hende ligge blodig paa Gulvet.

Med Leonore var der imidlertid foregaaet en overvættes Forandring. Efter at hun var begyndt at komme sig fra den første Smerte og Daanelse, vaagnede ogsaa hendes Selvbevidsthed igien. Den stolte Spanierinde følte alt sit Blod i Oprør, over at see sig saaledes behandlet af en Fader. Hun reiste sig derfor selv op, sendte Tienerne, som tilbad hende, og bekymrede for hende, forsamlede sig om hende, ud af Værelset, og giorde ved sig selv det hellige Løfte, nu at lade sin Fader see, at de havde indbyrdes Pligter. Hun trøstede sin Kammerfrue, og gik ind med hende i sit Værelse.

Marquien fandt derfor sin Datter langt anderleds end han havde indbildt sig. Han smigrede sig med, at see hende nok engang krybe for hans Fødder, for at kunne støde hende bort nok engang. Men han fandt Eleonore siddende ganske rolig paa Kanopeen, syssesat med at stille sit Blod, som endnu bestandig flød fra hende.

Uden Undseelse for de tilstædeværende Betientere, begyndte han nu at overøse hende med de

bittre-

bittreste Bebreidelser. Leonore svarede ikke et Ord derpaa. Denne foragtelige Kulde bragte ham endnu mere uden for sig selv, og han endte dermed, at han stødte hendes Kammerfrue ud af Døren, gav sin Datter endnu et Slag med Pidsken paa Hovedet, svor hende til, at hun, saa længe han beholdt Livet, aldrig skulde komme ud af dette Kammer, slog Døren i Laas, og stak Nøglen i sin Lomme.

Don Juan havde imidlertid faaet Efterretning om den Gamles Besøg, han fattede naturligviis samme Mistanke som Kammertieneren, og befalede denne, at liste sig hemmelig hen til Slottet; for at faae Tingens Sammenhæng at vide med alle sine Omstændigheder. Cicilie, Grevindens fortrolige Kammerfrøken kom ham allerede imøde i Nærheden af Slottet, for skrigende og grædende at fortælle ham den hele Begivenhed omstændeligen, og han vendte derpaa med disse trøstelige Efterretninger tilbage til sin Herre.

Men Don Juan tabte ikke sin Fatning herover; som en erfaren Krigsmand eftertænkte han, hvad Fordeel han kunde drage af denne Ulykke.

Eleo-

Eleonores stille Kulde ved sin Faders sidste Mishandling overtydede ham, at hun var til Sinds at romme. Han søgte derfor om Midler til, at lade hende vide, at han en Nat vilde indfinde sig med en Stige og alle Hielpemidler ved hendes Vindue, for at udfrie hende af sit Fængsel.

Dette var ikke vanskeligt. Riglig nok ledsagede Faderen selv den Tiener, som bragte hende Maden, lige op til hendes Kammerdør, og om Natten lod han sin fortrolige Kammertiener vaage i Forværelset; men man puttede en Billet i Posteien, og Leonore kastede Svaret, ja! ud af sit Vindue, skiult i en huul Knogle.

Hvem var lykkeligere end Don Juan. Den længselfuldt forventede Nat kom omsider. Man lagde Stigen til. Alting var stille. Leonore kastede Juveler ned til ham paa nogle Klæder, og allerede havde hun sat en Stoel til, for at stige op i Vinduet, da hun hændelseviis stødte en Jalousie ned Denne Raslen vakte Marquesens Kammertiener i næste Værelse, hvilken blot var slumret lidt ind, han stod op, lurede ved Døren, og da han fornam Hvisken og hemmelig Tale, tog han sin Nøgle, og stødte Døren pludselig op.

Da

Da han saae den unge Grevinde i Vinduet, hvilken allerede havde en Fod paa Stien, sprang han hurtig til, for at holde hende tilbage, og rive hende ind. Eleonore faldt paa Knæ for ham og bønfaldt ham indstændigen om, at lade hende gaae. Men alt omsonst. Den Gamle holdt hende fast, overøste hende med Bebreidelser over hendes Families Beskiæmmelse, og endte dermed, at han vilde slæbe hende til hendes Faders Værelse.

Hun stred imod, og skreg om Hielp ud af Vinduet. Den Gamle merkede heraf, at der var Selskab uden for, han tog ligeledes paa, at raabe, for at vække de andre Tienere. Eleonore geraadede ude af sig selv af Fortvivlelse. Hun tabte al Bevisthed, og i det hun under Modstanden foelte sig trykket af en Dolk, som hun altid bar hos sig, saa rev hun den fra sin Barm, og gav den gamle, troe Tiener tre Stik i Brystet, hvilke paa Stedet fældte ham ned for hendes Fødder.

Herpaa svingede hun sig let paa Stigen, stede ned, kastede sig i sin Elskers Arme. Først den næste Morgen fandt man Kammertieneren svemmende i sit Blod, i hendes Værelse, og han havde endnu inden han døde netop Tid nok, til

at

at fortalle Begivenheden. Man satte efter de Flygtende, men man har aldrig siden hørt det ringeste til dem.

* * * * * * * * *

De seer her, bedste Forster, et Exempel paa spansk Elskov. Hvilket frugtbart Æmne for en Skribent, hvor behageligt til en Roman. Neppe tvivler jeg paa, at hun jo ikke ligedan i første Anfald havde slidt sig fra sin Faders Harme, som hun slap fra Tieneren. Thi der gives ingen Forbrydelse, naar man ikke mere er sig selvbevidst, og som Voltaire saa smukt siger i sit blanc et noir:

Nos idées ne dependent pas plus de nous dans la veille, que dans le sommeil.

Ismael og Zora.

(Tildeels taget af Florians Gonzalvo de Cordova ou Grenade reconquise. Liv. VII. à Paris 1791.

De Kristne i Spanien bleve over i syv Aarhundrede meget foruroligede af Maurerne, der var kommet over fra Afrika. De Kristne foruroligede Maurerne igien, og man hørte dengang aldrig om andet end om Krig, lumsk Mord, Oprør og Forræderi, om Kongernes Giftermaal og Forbund, som altid spaaede en Tredies Ulykke, om Troners Bestigelse, Nedriven og Opreisning. Det saae fuldt saa galt ud som

om, ei at være forvoven i Farer, mens hans Broder var borte; Lara bad Gonzalvo om, at dæmpe sin naturlige Stolthed ved en troløs og grusom Konges Hof. Begge bade Isabelle om, at dæmpe sin naturlige Stolthed ved en troløs og grusom Konges Hof. Begge bade Isabelle om, at de maatte følges ad; men den spanske Hær kunde ikke paa eengang undvære to saadanne Helte og Anførere. Gonzalvo hidsede Seil, og Lara saae med Taarer hans Skib, at tabes af Syne blandt Middelhavets Bølger.

Dog det ømme Venskab bliver ikke vort Emne her, men Kierlighed og Kierligheds Lidelser. Stedse var Lara i Vaaben; om Dagen stod han i Spidsen for Kastillianerne; han ordnede deres Bataillioner, og angrede, at Maurerne holdt sig rolige i deres Telte. Om Natten vandrede han, fulgt af Riddere, omkring Leiren, vaagede for Hærens Rolighed, og, uden Ophør beskieftiget med Gonzalvo, vendte han ofte sine Skridt mod Havet.

Paa en af disse natlige Vandringer havde Lara, der tænkte paa sin Ven, med et Følge af hundrede Ryttere, fiernet sig fra Forskandsnin-

gerne.

gerne, og lod sin Ganger med slappet Tøile gaae hvorhen den vilde. Han drog frem i Nattens Stilhed: Maanen udbredte fra den høie Himmel sit Sølvlys; kun Nattens Fugl forurolligede Luften ved sit langsomme Skrig, det Echo forlængede: Alt hvilede, Alt var stille paa den eensomme Mark, hvor nogle omvankende Ild glimtede langt borte.

Pludselig standser Helten og hører Tonerne af en behagelig Stemme; den sang paa Arabisk disse Ord:

Snart, min Tilbedte! igien jeg dig seer!
Fryd! kom at muntre mit Hierte!
Dog saa uroligt og bange det er,
Vaander sig qvalfuldt af Smerte.
Skinsyges pinende Frygt,
Lad af min bange Siel at plage!
Om, Zora! mindre skiøn du var,
Mit Hierte dog du evig har,
Men mindre Qval det vilde sinage.

Hist i vor Skov sees den frygtsomme Geed
Bort sig fra Diet at skynde.

Kier-

Kierlig, som du, den at elske jo veed,
Skiul dig, som den, med din Ynde.
Skinsyges pinende Frygt,
Lad af min bange Siel at plage!
Om, Zora! mindre skiøn du var,
Mit Hierte dog du evig har,
Men mindre Qval det vilde smage.

Tomme Forhaabning, o bort du maa flye!
Skiules din Ynde kan ikke.
Kunde vel Palmen med Toppen i Sky
Dølges for Vandrerens Blikke.
Skinsyges pinende Frygt,
Lad af min bange Siel at plage!
Om, Zora! mindre skiøn du var,
Mit Hierte dog du evig har,
Men mindre Qval det vilde smage.

Lara bliver opmærksom, undersøger og ved Maanens Skin faaer han Øie paa en ung Kriger til Hest. Paa Hovedet har han en sort Turban, en kort hvid Kappe skiuler ham neppe; i en glimrende Sølvkiede, der hænger over Kroppen, bærer han en bred Dolk. Hans Been og Arme ere nøgne og prydede med Guldringe. I sin venstre

Haand

Haand holder han et Skiold og i den høire tre Kastespyd. Hans Ganger, hvid som Sneen, bærer ingen Saddel og ingen Tøile; fri og snel som Luften synes den ei at bryde sig om sin Herre, og ei at efterlade Spoer af sine Trin i Sandet. Den standser og fremskynder sine Skridt blot efter Lyden af sin Førers Stemme.

Ved dette Syn gienkiender Lara en af de berømte Beriber, der var kommet fra Afrikas Ørkener for at staae Boabdil, Kongen i Granada, bi. Han befalede tolv af sine Krigere, at bemægtige sig denne Fiende, medens hans øvrige Trop, udbredt i en Kreds, overalt sperrer ham Veien.

Den omringede Numider standser og venter modig paa de tolv Spanier. Da de vare kommet ham paa et Bueskud nær, udslynger han i et Øieblik sine tre Kastespyd. Ethvert af dem rammer og kaster en Rytter i Sandet. Afrikaneren iler som Luften, flyer og adskiller saaledes dem, der forfølge ham. Men da han ingen Udflugt kan finde, kommer han tilbage til Kampens første Sted, bukker sig, uden at standse sit Løb, ned til Jorden, grib er igien et af de tre Spyd,

der

der sidder i en Spaniers Bryst, og da han kaster det paa nye, fælder han endnu een.

Nu træder Lara ene frem. Han standser sine Krigere, der vare færdige at styrte sig mod Maureren, han forbyder dem, at forlade deres Plads, og vender sig til Afrikaneren.

Kiekke Fremmede, raabte han til ham, det er nok, giv mig dine Vaaben; forsøg ei paa en unyttig Modstand: jeg har Møie med at holde mine Krigere tilbage; lad mig den Fornøielse at frelse dit Liv.

Jeg er for ulykkelig til at elske det, svarede Numideren med en stolt Stemme, og skal jeg være din Fange, vil jeg heller døe for din Haand.

Med disse Ord trak han sin Dolk og styrtede mod Helten. Lara kastede sin Landse, bevæbnede sig med sit Sværd og gik imod ham.

De nærme sig hinanden, komme sammen og slaaes. Tusend Stik gives og afværges, men endnu har ingen af dem et Saar. Maureren havde intet Kyrads, men altid møder hans Skiold Kastillianerens skarpe Kaarde. Hans smidige Ganger, der synes opmærksom paa alle

La-

Laras Bevægelser, vender sig, springer og anfalder, forudseer hvert Hug, der truer hans Herre, og rædder ham hundrede Gange fra Døden. Men de tvende Krigeres Magt var ulige: snart slaaer Spaniolens Sværd Maurerens Skiold itu; han rammer ham over Skulderen, og styrter ham ned svømmende i Blod. Den numidiske Ganger hviner af Smerte; den forsøger endnu at forsvare ham, som den ei kan give Seiren. Den stiller sig over ham, skiuler ham med sin Krop, slaaer i Veiret med sine truende Bagfødder, dem den altid stiler mod Seierherren; men da den seer Kastillianerne løbe til, giver den sig paa Flugten, undflyer tvers over Marken og forsvinder for deres Øine.

Lara nærmer sig til sin Fange, rækker ham Haanden, reiser ham op og undersøger hans Saar, som han fandt ei var farligt dybt; han lod ham give en af sine Heste, viste ham al den Ærbødighed, der skyldtes hans uheldige Tapperhed, og reed med ham til Forskandsningerne.

Maureren følger ham med nedbøiet Hoved uden at tale et Ord, og uden at fremføre nogen Klage. Store Taarer rullede ned fra hans Øine,

dybe

dybe Sukke steeg op fra hans Hierte. Lara, som blev det vaer, begreb, at en dyb Sorg nagede hans Hierte; han frygter at paadrage sig Maurerens Fortrydelse ved utidige Spørgsmaal: men han kan ikke modstaae den ømme Deeltagelse, han altid føler ved Synet af en Ulykkelig.

Tappre Numider, sagde han til ham, Skiebnen og Mørket har uden Tvivl været mig gunstige; min Seier er som Intet at regne mod den Daad jeg har seet dig at udføre; vær taalmodig ved en Skiebne, der er fælleds for alle Krigere. Dine Taarer bebreide mig alt for smertelig den Yndest, Lykken har viist imod mig. Jeg haaber og jeg frygter imidlertid, at jeg ikke er den eneste Aarsag til disse Taarer. Er du maaskee adskilt fra en Ven? O! da veed ingen saa godt som jeg at beklage dig; ingen har mere Ret til at trøste dig i din Kummer. Kan du have en Fortrolig, saa er jeg værdig til at være det. Du er ikke i en Barbars Magt. I Morgen, ved Dagens Anbrud, giver Lara dig din Frihed, naar Ferdinand, mit Konge! tillader det.

Ved

Ved det store Navn Lara hæver Numideren Hovedet. Hvad, skreeg han med Forundring blandet med nogen Glæde, er jeg Laras Fange! Er det denne berømte Helt, ham vore Maurer ære ligesaa meget som de frygte ham, er det ham, der i Dag har giort mig til det ulykkeligste af alle Mennesker! O, vidste du, Ridder! hvad din Seier koster mig, du vilde fortryde, at du har overvundet mig.

Nu beder den ædle Lara ham indstændig, at han vil fortælle ham sit Uheld. Den ømme Deeltagelse han lader see, den kierlige Følelse, der herser i al hans Tale, den indbyrdes Attraae, som to ædle Siele ved første Sammenkomst føle til hinanden, alt dette bestemmer den unge Afrikaner. Han haaber at hans Fortælling vil fremskynde hans Frihed; han vil i det mindste ved sin Fortrolighed behage sin ædle Overvinder. Begge ride længer foran Truppen; og Numideren begynder med sin Fortælling.

Lyksalig den, som ubekiendt, uden Rang, uden Rigdom, uden Fødsel, ei kiender til andre

Plig-

Pligter, end den simple Naturs, ei til andre Glæder, end at elske, og ei til anden Hæder, end at elskes! Ufølsom er han ved den tomme Stolthed, som vi have giort til vor første Nødvendighed; han forlader ei sit Fædreland, for i andre Klimater at opsøge Farer og Lidelser, der ei vare bestemte til ham. Han kommer aldrig bort fra Gienstanden for hans Ømhed; Kierlighed har sine Sorger, der ikke kan undgaaes, men den grusomste er Fraværelse, den har Naturen sparet ham for. Rolig hendrager han sine Dage paa det Sted, hvor de begyndte. Det Træ, hvorunder han legede som Barn, der sidder han som Ægtemand, og der slumrer han som Olding. Den Hytte, hvori han fødes, deri fødes ogsaa hans Sønner og Døttre. Intet forandres for ham, og Intet kan forandres. Den samme Soel lyser for ham, de samme Frugter ernære ham, den samme Eng fornøier hans Syn; og den samme Ledsagerinde, stedse mere elsket, lader ham dobbelt nyde Naturens Velgierninger; Kierligheds Sødhed og Ligheds Lyksalighed.

Saaledes skulde min Skiebne have været; saaledes var den før Granadas Krig.

Jeg

Jeg er født blandt de Hyrdefolk, der uden Byer og uden fast Bopæl boe under Telte med deres Hiorde, flytte deres Leir fra Græsgang til Græsgang, og vandre om i Ørknerne fra Foden af Bierget Atlas indtil Grændserne af det gamle Ægypten. Disse Folk nedstamme fra de første Araber, der drog ud fra det lykkelige Yemen under Yafriks Anførsel, underkastede sig disse store Landstrækninger, og gav dem Navn efter deres Anfører. De Overvundne bleve forviste til Byerne. Overvinderne, der aldrig agtede eller søgte andet end Hyrdelivet, beholdt Markerne for sig, og udbredte sine adspredte Stammer over den uhyre Strækning af Palmernes Land, i vort Sprog Biledulgerid.

Der har vi vedligeholdt vore Sæder og vore Forfædres Skikke. Enhver Stamme, for sig adskilt, samler sine Qvæghiorde og sine Rigdomme i en Kreds, der indslutter Teltene, vævede af Kamelernes Haar. Frie, men underkastede en Cheik, udgiør Leiren en Republik, der opslaaer sin Bolig eller flytter den, der stemmer for Krig eller Fred, alt eftersom Familiens Overhoved vil. Vor Cheik holder Ret for os; og vor Lovbog

ind-

indskrænker sig til den simple Grundsætning: Værer lykkelige uden at skade nogen.

Vor Eiendom bestaaer i Kameler, hvis utrettelige Hurtighed kan i et Døgn bringe os to hundrede Mile bort fra vore Fiender; i Heste, uskatterlige for deres Mod, deres Klogskab og deres Hengivenhed for deres Herrer, hvis kiereste Følgesvend de blive; i Faar, hvis fine Uld er vor eneste Klædning, og hvis lækkre Melk er vor eneste Drik. Fornøiede med disse Himlens Gaver foragte vi Guldet og Sølvet, som vore Bierge rigelig tilbyde os, dersom vore Hænder, saa gierrige som Europæernes, vilde fornedre sig til at grave i Minerne. Men vore græsrige Enge og Agrene med Byg og Riis foretrække vi for disse farlige Metaller, Kilden til Verdens Uheld, og som vi, uden Tvivl for at minde os om de Lastee, de kan opægge, ei drage frem af Jorden uden til Lænker for vore Forbrydere.

Fred, Venskab og Enighed herser i enhver Familie. Hengivne til den Religion, vore Fædre har overdraget os, tilbede vi den eneste Gud og ære hans Sendebud. Uden at trætte vor svage Aand med at gruble over hans guddomme-

lige Bog, uden at prale med den lastværdige Stolthed, at forklare hans hellige Læresætninger, ere vi altid visse paa at følge dem, naar vi udøve et Menneskes Pligter, og naar vi vise de ædle Dyder, som Naturen havde indplantet i vore Siele, før de bleve foreskrevne i den høie Koran. Vi troe, at en god Handling gielder mere end alle Bønner; at Retfærdighed og Barmhiertighed ere helligere end Rhamadanen; og da vi i vore Sandørkener undertiden maae lade det gaae over med at bade os, saa søge vi at erstatte denne vor Lovs Overtrædelse ved Kierlighed, Velgiørenhed, men især ved Giestfrihed. Giennem fyrgetyve Aarhundrede have vi troligen udøvet denne Pligt, der er saa let for vore Hierter; vi bære Ærbødighed for den, som for vor Første, og vi elske den som vor behageligste Pligt. Enhver Fremmed, var det end en Fiende, der berører Indgangen til vort Telt, bliver os en Helligdom. Hans Liv, hans Eiendom, hans Ro synes os en kostbar Skat, som den Evige har betroet os: hver Dag bede vi ham fremdeles at lade os den Hæder; Hovederne i vor Familie trettes om ham. Aldrig sætter nogen af dem sig til

Maaltid i sit Telt; hans Bord staaer altid ved Indgangen; Sæderne ere tillavede, og Huusfaderen tør ikke tage Plads, før han har raabt tre Gange: I Menneskenes Faders, i Guds Navn, dersom her er en Reisende, en Trængende, en Ulykkelig, han komme og dele mit Brød med mig, han komme og betroe mig sin Kummer.

Det var iblandt disse simple Mennesker, hvis Sæder altid har været de samme lige fra Agars Søns Fødsel; det var midt i Ørken Zab, at jeg kom til Verden, for at elske Zora: Zora den ædleste og skiønneste blandt min Stammes Døttre; Zora var tidlig overdraget til min Fader af hans døende beste Ven; fra sin første Barndom af blev hun opdraget med mig, hun forlod mig intet Øieblik, og elskede mig næsten ligesaa tidlig, som jeg elskede hende; ei kan jeg gienkalde mig det Tidspunkt, da vor ømme Kierlighed begyndte. Min Fader, Cheif for min Stamme, saae vor Ømhed fremglimte, og opildede den; han trykkede os til sit Bryst, kaldte os sine to Børn, og deelte sine Kiertegn imellem os. Før hun vidste hvad en Ægtemand var, gav Zora mig dette Navn, og jeg kaldte hende ogsaa min

Kone;

Kone; min Fader sagde til mig, idet han lagde vor Hænder sammen: Ismael, min Søn, elsk altid Datteren af din Ven, elsk hende dit hele Liv. Voxer sammen i Kierlighed, som de to Palmetræer, der hæve sig ved hinandens Side foran mit Paulun. Værer min Alderdoms Trøst; understøtter mine vaklende Trin i mine sidste Dage, naar jeg skal nedstige i Graven. Snart skal Eders Bryllupsfest være; og gientager engang i Tiden for Eders Børn, hvad jeg i Dag med saa stoer Fornøielse har sagt til Eder.

Før jeg havde naaet mit tolvte Aar, havde min Fader underviist mig i at slynge et Kastespyd, i at ride en Ganger uden Tømme, og at flyve med den over Sandsletten. Zora, for ei at forlade mig, havde lært de samme Øvelser; havde troet, at hun elskede dem, fordi hun elskede mig. Klædt i en kort Kappe, der var knappet sammen med Guldhægter, med Buen i Haanden og Kaageret over Skulderen, fulgte hun alle mine Skridt. Snart forlod vi vore Hiorde for at forfølge den hurtige Struds, eller den farlige Chacal, eller den lugtende Beverkat. Zora fældede dem med sine Piile, og jeg besang hendes Seier. Snart

vare vi paa lette Gangere, udrustede med mange Kastespyd, i Spidsen for en Hob unge Krigere af vor Alder, og vi drog hen for at opsøge den frygtelige Løve i sit Skiul. Vi nødte den med vore Spyd til at søge den frie Mark: nu gienlød Luften af vore Fløiter og Trompeter. Det rasende Dyr brølede, forvirret ved den Krigerske-Larm, foer den mod Hestene, angreb dem, og kastede Jægerne omkuld: men jeg gav Agt paa Zora; altid var jeg mellem hende og Løven, jeg var blevet sønderrevet, før Zora var blevet saaret; tusinde Gange havde jeg sat mit Liv til, før hendes skulde været i Fare. Snarlig var den giennemboret fra alle Sider og Ulhyret, svømmende i sit Blod, droges med Døden; indtil Zoras Kastespyd gav den det dødelige Saar.

O! hvor sørgeligt og sødt er det mig, at fortælle om disse saa lykkelige Tider! hvilken Glæde har det været mig, vidtløftig at fortælle dig om mit elskede Fædrelands Sæder! Mindet om den svundne Lyksalighed er den Ulykkeliges sidste Held. Hver Morgen ved Solens Opgang samlede sig Zora, mine Brødre, mine Søstre og jeg os ved min elskede Faders Telt; der ventede vi

tause

tause paa det Øieblik da han vaagnede. Ligesom ingen af os om Aftnen begav sig til Roe, før han havde modtaget hans Velsignelse, saaledes ventede han nu igien paa den, for da at begynde sit Arbeid. Vi klyngede os om Oldingens Knæe, hørte ham bede og anraabe Himlens Herre for os. Undertiden fornøiede han sig med at følge os, naar vi drev ud paa de friske Græsgange med Kamelerne, de brægende Faar, med Hingsterne der sprang omkring blandt Hopperne og med de kiælne Lam, der søgte efter deres Mødre. Marken gienlød af disses Skrig, af unge Hyrders Fløjter og af lykkelige Elskeres Sange, medens vore Koner, hiemme i Teltene, beskiæftigede sig med Sysler passende for deres Kiøn, spandt Ulden af vore Faar, tillavede vor Mad, satte i Orden i vore Boliger, opdrog vore Børn, underviste dem i at prise Gud, og at hædre deres Fader som Guds herlige Billed; naar vi ved Dagens Ende kom tilbage, qvægede deres Omfavnelser os; deres Kiertegn, som vi havde længtes efter, synes endnu behageligere ved den korte Fraværelse. Vor Kierlighed, altid fyrig, skiøndt altid tilfredsstillet, søgte at give sig tilkiende ved tusende nye Vidnesbyrd.

byrd. Den unge Brudgom eller Elsker giør Regnskab for sin Elskerinde over sit Dagværk, og siger hende den ømme Sang, hvori hendes Yndigheder ere priste. Ved hinandens Side fortæres Aftensmaaltidet: Riis brunet ved Røgen, Lammekiød steegt ved gloende Kul, og friske Datler, see det er vore Nætter; de ere tilstrækkelige for vor Sundhed, der altid er stærk, og for vore Ønsker, der altid ere maadelige. Efter dette tarvelige Maaltid sætte Oldingerne sig midt i en Kreds, fortælle de henfarne Tiders Tildragelser, den kiække Kaluds Daad, eller Træk af den vise Almamons Godhed, eller To Elskendes Ulykker, som Skiebnen har vildet friste. Man fælder Taarer ved deres Skiebne, man ønsker sig til Lykke i den behagelige Tanke, aldrig at sukke ved de samme Sorger. En almindelig Bøn forkynder Hvilens Time; man takker Himlen, for at have tilbragt en lykkelig Dag, og gaaer hen at smage den rolige Søvn, der altid følger paa en saa skiøn Dag.

Mit Bryllup med Zora kom til; for at giøre saa stoer en Lyksalighed fuldkommen. Zora, ridende paa en smykket Kameel, blev ført giennem den hele Leir, under Fløiters og Paukers Lyd.

Gien-

Giennem Sløret, der indhyllede hende, kiendte man den skiønne Zora, klædt i en hvid Kappe; i Ørerne, paa Benene og Armene havde hun Ringe og Armbaand af Guld. Man førte hende til mit Telt, hvis Dørtærskel hun traadde ind over, uden at berøre det med sin lette Fod. Min Fader førte hende i mine Arme, og vore Brødre, Søstre og Venner, der förbleve uden for mit Telt, høitideligholdt indtil næste Morgenrøde den lykkelige Ægtemands Kierlighed og den undseelige Bruds Dyd.

Men ak! Basunens Lyd fulgte strax paa de festlige Sange. Mit Bryllup var neppe holdt, før Kong Boabdils Sendebud kom, for at bede os, i Prophetens Navn at gribe til Vaaben for Guds Sag.

Sønner af Agar, sagde han til os, Eders Brødre i Granada anraabe Eder om Hielp. Denne prægtige Hovedstad, det eneste vi har tilbage af vore Erobringer, staaer Fare for, at falde i de Kristnes Hænder. De forbittrede Spanier, vor Troes Fiender, have forenet sig mod dens Mure. Har de først indtaget denne Bye, vil de sætte over til Afrika, der vil de afbrænde vore prægtige Byer,

lægge vore Mosskeer i Aske, ihielslage vore Præster og voldtage vore Koner; de vil trænge igiennem til Eders Ørkener, og fare frem med Ild og Sværd over Eders fredelige Marker. Vi har forsøgt at drive dem tilbage, men deres Sejre har giort dem uovervindelige; forgieves vil I anraabe den Evige, thi den Evige vil straffe Eder, fordi I forlod Eders Brødre i Nødens Tid, fordi I glemte, at han har sat Eder paa Jorden, for at udgyde Eders Blod til hans Troes Forsvar.

Disse Ord opflammede vor Ungdom og overtalede vore Oldinger. Min Fader befalede strax, at vore udvalgteste Krigere skulde drage Ganada til Hielp. Luften gienlød af Sangen, der fordrede til Kamp:

Kiække Sønner af Agar, til Vaaben!
Griber det dræbende Spyd!
Frek er Fiendens bespottende Lyd;
Haan imod Gud er hans Raaben.
Allah, o Allah!
Kiæk for den Eviges Sag er vort Mod.
Skiælver, I Kristne! for Mahomedaner!

Skiæl-

Skiælver, thi snart skal I skue vor Banner,
Da skal det giælde: Fred eller Blod.
Evige Allah, o Allah!
I dit hellige Navn vi udgyde vort Blod.

Spender Buen med hvæssede Pile!
Griber det blinkende Sværd!
Skræk og Død skal bebude vor Hær,
Rædsel foran os skal ile.
Allah, o Allah!
Kamp for hans Ære, hans Stemme os bød.
Skiælver, I Kristne, for Mahomedaner!
Da det skal giælde: Fred eller Død.
Evige Allah, o Allah!
For dit hellige Navn, du at kiæmpe os bød.

Islamiter! vor Tro de forhaane!
Drager mod Kristne til Dyst!
Snart de skue paa bævende Kyst
Mahomets hellige Maane!
Allah, o Allah!
Skræk for den Eviges Ord er vor Arm.
Skiælver, I Kristne, for Mahomedaner!

Skiælver, thi snart skal I skue vor Banner!
Rædsel den følger; frygter vor Harm!
Evige Allah, o Allah!
For dit hellige Navn vi opløfte vor Arm.

Som den styrtende Vandstrøm fra Bierge,
Farer mod Fienderne frem!
Skræk og Død skal opfylde der' Hiem!
Gud skal bedøve der' Værge!
Allah, o Allah!
Hans er vor Ære, vor Styrke, vort Mod.
Skiælver, I Kristne! for Mahomedaner!
Skiælver, thi snart skal I skue vor Banner!
Gangerens Fod skal vædes i Blod.
Evige Allah, o Allah!
For dit hellige Navn vi udgyde vort Blod.

I en Hast samlede sig ti tusende Krigere til Hest. Min Fader udsøgte sex Tusend af dem, og satte mig til at anføre dem.

Zora kom skiælvende og forvirret, og kastede sig for hans Fødder; Zora bad ham indstændig at tillade, at hun maatte følge med mig. Øvet i Vaabens Brug, var hun værdig til at ledsage os; hun

hun burde have anført os. Min Fader stod længe i Tvivl: men mine Følgesvendes Raab, Taarerne, som han saae i mine Øine, hele Hærens Bønner, bevægede endelig hans Ømhed. Zora torde reise med mig.

Ei vil jeg fortælle dig, Kristen! den sørgelige Afskeed med min Fader; ei kan jeg male dig hans Smerte ved denne grusomme Skilsmisse. Mine Taare rinde ved Erindringen derom. Jeg seer endnu denne ærværdige Olding at slippe mig, for at trykke Zora til sit Bryst, at forlade hende for at tage fat paa mig, at anbefale os begge, at vise os ham værdige og værdige vort Fædreland, men ei at underkaste os Farer, der vare over vore Kræfter. Zora kan ikke følge dig i enhver Fare, sagde han grædende; og dog vilde hun følge dig og du være Aarsagen i hendes Fald; du vilde ikke overleve hende, og din Uforsigtighed styrtede os paa eengang din Brud og din Fader i Graven. Skaan dit Liv, kiære Ismael; tank paa at mine Øine følge dig i Slagene, at min Siel uden Ophør hos dig ei forlader dig noget Øieblik, at den Landse, som truer dit Hierte, vil med samme Stød giennembore mit.

Mens

Mens han talte disse Ord, og mine Krigere til Hest ei ventede paa andet end mig, for at reise, satte en sort Ravn sig paa et Palmetræ, og opfyldte Luften med sine varslende Skrig. Min Fader lagde Mærke til den, og vilde opsætte Reisen. Men uden at anfægtes af disse Varsler, der staae i alt for stor Anseelse hos vort Folk, neddyssede jeg hans kierlige Banghed, bad ham skiule sin lettroende Ængstelighed, og, da jeg havde omfavnet ham sidste Gang, svingede jeg mig paa min Hest, fulgt af den skiønne Zora.

Inden kort Tid naaede vi Cairoan eller Seierens Bye, hvor Boabdils Skibe modtoge mine Sex Tusinde Krigere. Vor Overfart var lykkelig. Da vi vare satte i Land ved Almeria, begave vi os til den prægtige Bye, som vi var kommet til Undsætning. Boabdil var ødsel med sine Kiertegn imod os, fordeelte vore Beriber hos de rigeste Indbyggere, og vilde at min Brud skulde boe i hans eget Palads.

Men snart blev Opholdet i Granada mig forhadt. Synet af en vild Despot, omgivet af et fordærvet Hof, den almindelige Ringeagt for Sæderne, de Sæder, der vare min Nation saa

ubrø-

ubrødelige og helige, var en Afskyelighed for Zoras Øine. Hendes ømme og rene Siel, der ei var vandt til at see andet end Uskyld og rolig Fredsomhed, skrækkedes ved Synet af Lasten, som Geeden for Slangen. Hun vilde vende tilbage til Afrika; hun bad mig hver Dag, at forlade dette ryggesløse Hof, eller i det mindste at skaffe hende bort fra en Konge, der hverken kiendte Dyd eller Samvittighed. Der tilbød sig snart en Leilighed.

Almanzor vor Anfører, den eneste agtværdige for mig, fik Underretning om, at I Kastillianere havde i Sinde at angribe Carthama, en Bye, hvorhen en berømt Stamme havde taget sin Tilflugt. Carthama, skiøndt uindtagelig, behøvede dog stærkere Besætning. Abencerragæne, der forsvarede dem, vare i lang Tid opirrede mod Granaderne, vilde ikke modtage andre end fremmede Tropper i deres Bye, den ædle Almanzor bad mig, at lade min Kone drage derhen med Tusende af mine Beriber. Denne Skilsmisse var mig gyselig. Jeg kunde ikke forlade mine øvrige Ryttere; jeg kunde ikke leve adskilt fra Zora; men det Ønske, hun havde yttret, at komme bort

fra

at forlade hende, Haabet om at hevne mig paa en Bedrager, opfyldte min Siel med Glede, da pludselig dine Krigere lod sig see og omringede mig fra alle Sider. Uden dig, var jeg maaskee sluppet fra dem; men din uovervindelige Arm har seiret over mine Anstrængelser, og ved din Seier berøver du mig de kostbareste Øieblikke af mit Liv.

Denne er Aarsagen til mine Taarer. Zora venter paa mig og jeg er Fange; Osman er hos Zora og jeg er i Spaniernes Lænker: kan du endnu undre dig over mine Klager?

Aftør dine Taarer, sagde Lara til ham: det Onde, jeg har giort, skal jeg giøre got igien. Jeg vil derhen for at bede min Konge, at give dig din Frihed; endnu har jeg ingen Magt dertil. Min egen Hest skal føre dig til Carthama; du skal see Zora igien i Morgen aarle; og dersom du, til Belønning for min Iver, vil være min Ven, saa er denne Følelse mig meget kierere end alle Ærens Laurbær.

Under denne Samtale var de kommet til Forskandsningerne. Lara, som Vagten kiendte,

kom

kom igiennem med sin Fange. Han førte ham til sit Opholdssted, viste ham al Hielp som var det hans Broder, og, medens man ophyggelig pleiede den saarede Numider, gik Lara hen til Ferdinand, for at giøre ham Regnskab for sin natlige Udvandring.

Kongen af Arragon og hans Gemahlinde, den ædle og store Isabelle var i dette Øieblik i Raadet. En Fremmed, en Ubekiendt, beskyttet ene af Isabelle, hvis Aand opdagede i denne Ubekiendte en stor Mand, var kommet for at forklare for begge Herskerne sine store Anslag. Denne Ubekiendte var Columbus. Han foreslog Opdagelsen og Erobringen af en ny Verden: han bad kun om et Skib. Hele Raadet tog i Betænkning, at bevilge ham det, — Isabelle ikke.

Lara kom og tog Plads. De vigtige Forhandlinger hindrede Helten i at tale til Kongen, Tiden forlængedes, Natten gleed hen: den utaalmodige Ismael brændte af Begierlighed efter at see Lara komme tilbage.

Imidlertid havde Beriberens Hest, som var flygtet fra Kampstedet, taget den samme Vei, som

den saa ofte var løbet. Drevet af Skræk, løb den i fuld Spring ad Veien til Carthama, hvor Zora sad i ængstlige Taarer og ventede sin Ægtemand. Hun saae Timerne løbe hen; hun tællede de bedrøvelige Øieblikke. Hun overtænkte alle de Farer, der kunde true ham, som hun elskede: hendes Indbildningskraft forøgede dem. De skrækkeligste Tanker svævede i Mængde for hende. En dræbende Angst rystede hendes Siel, en gyselig Ahnelse udpressede hende Taarer og Sukke. Da hun ikke længer kan udholde den pinefulde Angst, hun svæver i, beslutter hun at drage sin kiære Ismael imøde. Hun synes, at hun vil lide mindre, naar hun søger efter Gienstanden for sit Hiertes Længsel, at hun vil skiælve mindre, naar hun udsætter sig for de Farer, der true ham.

For at skuffe Vagten ved Porten, tager Zora en krigersk Dragt paa af Abencerragernes. Hun rider giennem Byen, foregiver at have en Befalning fra Osman, lader aabne for sig og drager mod Granada, i det hendes Øie troer at see hendes Mand i alt, hvad hun seer.

Snart hører hun en Ganger: hun standser opmærksom, lægger Øret til; hun aander neppe.

Ly-

Lyden forstærkes; Gangeren nærmer sig, dens Fødder slaae taktviis mod Jorden, og Echo gientager dens dumpe og ilende Fodslag. Uberægelig zittrende opdager Zora denne Ganger: dens hvide Farve, dens lange Manke bringer den ømme Zora til at skiælve. Hun iler og kalder paa Ismael.... Ved dette Navn, denne Stemme løfter Gangeren Hovedet, vrinsker og gaaer imod Zora. Zora undersøger den: det er den, det er hendes Mands Hest; den er ene, den er bestænket med Blod; dens Herre er sandsynligviis død, han er falden for en barbarisk Spaniers Haand.

Forvirret af sin Smerte, sin Frygt og sin Kierlighed, svinger Zora sig paa den blodige Ganger og overlader sig til dens Anførsel. Hun anklager Himlen, anraaber den, sværger at hevne Ismael. Den snilde Hest vender tilbage; den fordobbler sin Fyrighed, og fører Zora til det samme Sted, hvor hendes Elsker er kastet til Jorden. Der standser den. Zora bliver opmærksom og seer de fire Spanier, der er faldne for Beriberens Haand. Nu tvivler hun ikke længer paa sit Uheld, hun søger efter Ismaels Liig og gienkiender hans sønderbrudte Skiold, seer Jorden vædet

med Blod. Hun udstøder jamrende Skrig, falder halvdød ned, og i sin skrækkelige Fortvivlelse vælter hun sig i Støvet.

Midt i disse sørgelige Klager hører den Ynkværdige en af de fire døende Spanier at sukke. Hun reiser sig og løber til ham. Den ulykkelige Saarede aandede endnu. Zora hialp ham til Rette og skyndte sig at bringe ham til Live igien, og da han har faaet sine Sandser igien, udfritter hun ham hastig om Kampen, om hans Saar, om dette Skiold, der ligger paa Jorden, om dette Blod, hvormed den er bestænket. Zora beder ham, besværger ham, Intet at skiule for hende, at fordoble eller ende den pinefulde Angst, hvori hun svæver.

Soldaten, rørt af hendes Omhue, stønner nogle arabiske Ord, for at giøre sig forstaaelig for den Fremmede. Han viser paa sine Kammerater, og siger, at det var en Beriber, som eene, i det han blev angrebet paa sin Reise, har fældet dem. Han udtaler Navnet Lara, gientager, at Lara har hevnet dem, at dette Skiold er sønderslaaet af ham, at dette Blod er Beriberens og udgydet ved Laras Haand.

Han

Han har neppe udsagt disse Ord, før Zora, uden at svare ham, seende omkring sig med Vildhed i Øinene, overlægger, om hun ikke i dette Øieblik skal ende sine Dage paa det Sted, hvor Ismael faldt, Men hun vil hevne ham; denne Attraae standser hendes Haand, Hun beroliger sig, trykker Spanierens Haand med Iver; og med en afbrudt Stemme begynder hun: min Ven siger hun, viis mig, siig mig Veien til det Sted, det Sted hvor Lara aander, denne Lara..... Vær ikke bange, Ven, jeg skal sende nogle af dine Kammerater til dig, jeg skal komme tilbage, for at staae dig bi, hvis Himlen vil, at jeg nogensinde skal komme tilbage.

Den forundrede Soldat viser hende Veien, hun skulde tage. Zora griber sin Hest igien, overlader den til sin hele Fyrighed, og ægger den end mere med Sporen, hun flyver og naaer til Forskandsningerne.

Vagten vil standse hende, men hun hører ikke dens Raab. Gaae, siger hun, gaae og forkynd den uforsonlige Lara, at Statholderen i Carthama æsker ham til Kamp og venter ham her. Siig ham, at han intet Baghold har at frygte

for, jeg er ene, og forlanger han det, saa vil jeg slaaes i en sluttet Kreds af Spanier. Er han ikke den feigeste af alle Mænd, saa tøver han inter Øieblik.

Vagten, forundret over slig en Dristighed, lader sig disse Ord gientage. De veed ikke om de skal adlyde. Men den Ærbødighed, Spanierne bære for enhver Kriger, der æsker til Tvekamp, giør dem det til en Lov. En af dem gaaer at hente Lara. Imidlertid bærer den unge Afrikanerinde, det selv i sit Raserie ei har glemt sine Pligter mod den lidende Menneskehed, Omhue for, at to Soldater sendes hen til deres saarede Kammerat.

Lara var ikke kommet tilbage: Ismael ventede paa ham endnu. Da den udsendte Soldat hører, at Helten er i Raadet, vægrer han sig ved at gaae derhen, af Frygt for at forstyrre det. Han giver sig i Snak med Numideren; han fortæller at Statholderen i Carthama er i dette Øieblik kommet, for at udæske Lara.

Nu reiser Ismael sig; hans Øine tindrer af Vrede: Statholderen i Carthama! raaber han imod ham. Retfærdige Gud! du fører ham til mig, det er mig, den Troløse forfølger, det er mig,

hvis

hvis Hoved han vil fortre af min ædelmodige Overvinder. Kristen! vil du tillade, at din tappre Hærfører, trættet af Striden og af denne Nats uheldige Vandring, skal gaae hen og udsætte sig for den Forræder? Nei, dersom du elsker Lara, dersom du vil høre en Fanges Stemme, som han værdiger sin Agtelse, dersom du vil fortiene Velgierninger af mig, der overgaae din Forventning, saa laan mig dine Vaaben, saa før mig mod denne Abencerrager, som ei er kommen uden i slette Hensigter, og da skylder jeg dig den store Lykke, at kunde vove mit Liv for en Helt, der er mit Hierte og alle Eders Krigere saa kier.

Han taler. Soldaten er tvivlraadig: Ismael besværger ham, han skynder paa ham, tager de Guldringe, hvormed hans Been og Arme ere prydede, og giver til ham. Han sværger ved Himlens Gud, at komme tilbage efter sin Seir og undskylde sig for Lara; han borger for Alt med sit Liv. Soldaten overtales endelig; tager sine Vaaben af, dem Ismael hastig iører sig. Hans Saar smertede ham under det tunge Kyrads, men hans Had til Osman, hans brændende Skinsyge, den Nødvendighed for ham at hevne sig, lod ham

glemme Saar og Smerte. Han bestiger Laras Hest, slaaer Visiren paa sin Hielm ned, og med Kaarden i Haanden, med Hiertet fuldt af Vrede, iler han til det Sted, hvor hans Kone, fortrydelig over den lange Tøven, truer, tumler Gangeren og brænder af Begierlighed efter at bade sig i Blod.

O! der forestaaer en Kamp, som vil koste Seiervinderen bittre Taarer. Syvfold større Qval end Døden vil martre den, hvis Haand bliver den dræbende. Skal en af dem falde, saa gid de falde begge.

Neppe mærke de hinanden, før de, skuffede af Natten, forblindede af Raserie og af et uforsonligt Had, som, ak! har sin Grund i deres Kierlighed, styrte den ene mod den anden. De vogte sig nøie for, ei at tale et eneste Ord. De frygte ligemeget, for at røbes. Det ligger dem lige megen Magt paa, ei at erkiendes. Deres blodige Sværd afværge ei Fiendens Stød, de søge blot Veien til hans Hierte. Deres Færdighed og Smidighed, der saa ofte har viist sig, ere i dette Øieblik glemte. Deres Tapperhed er intet uden en

blind

blind Vildhed. De blotte sig ofte for Modstanderens Stød, for deesbedre at ramme ham; men enhver af dem er for hidsig til at nytte den Fordeel, den anden giver ham over sig. Ismael troer det er Osman han saarer, og Hevn og Skinsyge giør hans Hug forfærdelige; Zora troer, det er Lara, hvis Hierte hun rasende sigter imod, og sin faldne Ismael vil hun hevne.

O uhyldige Ismael, ulykkelige Zora! skrækkelig er den Vildfarelse, der forblinder Eder! Standser, I Grusomme, standser! Taler et Ord, et eneste Ord, og I vil omfavne hinanden; med Eders Taarer vil I afvaske de Saar, I har givet hinanden! men disse Ønsker ere forgieves. Deres Raseri, der er steget til sin høieste Spidse, kan Intet see og Intet høre. To Gange har Ismael saaret Zora, og agter hende det tredie Stød; To Gange har Zora med sit Sværd streifet Ismaels Bryst, og nøie søger hun efter en Aabning i hans Harnisk, for ret at giennembore det, da Ismaels Hest styrter.

Forgiæves forsøger han paa, at reise sig igien; udmattet og forblødet nægte hans Kræfter ham, at staae ham bie, og i dette Øieblik, da

Zora styrter imod ham, for at give ham det sidste Stød, raaber han hastig: hils Zora, Forræder! Alt berørte Spidsen af hendes Sværd Ismaels Bryst, da hun standser ved Lyden af denne Stemme. Det var som en usynlig Aand havde standset hendes Arm; Raseriet sagtnes og Bevisthed kom tilbage. Med en Stemme, hvori haabløs Kierlighed lod høre sin veemodige Smerte, udbryder hun: Lara! hvor er Ismaels Liig? — Aldrig havde Osman saa sød en Stemme, tænkte Ismael for sig, og var tvivlraadig om, hvad han skulde svare, da pludselig et Særsyn tildrog sig begges Opmærksomhed. Ismaels Hest, den Zora havde truffet i Skoven, og som havde bragt hende til denne skrækkelige Kamp, mærker sin Herre og stiller sig ved ham; frygtelig tramper den mod Jorden og Luften ryster af dens Hvinsken. Osman, hvor fik du den Hest? vilde Ismael spurgt, men Mæle og Sands forlod ham og følesløs segnede han tilbage paa Sandet. Forundret studser Zora; hun vil nærme sig, men Hesten stillede sig over sin Herre og at nærme sig havde været Døden. Zora staaer til den med sit Sværd, hun saarer den, men den blødende Ganger vil ei forlade sin Herre

anden

anden Gang. Det ahner Zora; Angestens Sveed blander sig i Blodet af hendes Saar. Hun lægger sit Sværd fra sig, og nærmer sig med lokkende Gebærder til Hesten, der pludselig beskuer hende og springer tilside. Med zittrende Haand slaaer hun den Faldnes Visier tilbage, og Morgenrødens Straaler vise hende Ismaels dødblege Ansigt.

Bleeg som han, stum, ubevægelig, nedbøiet af Smerte, betragter hun ham med opmærksomt Øie; hun vil fordølge sin Forbrydelse for sig selv, men kan det ikke. Uden at tale et Ord, uden at giøre en Bevægelse, staaer hun uden Sands og forsteenet. Hendes Haar flagrer for Morgenlusten, hendes blege Læber staae aabne, hendes vilde og bistre Øiekast staae heftede paa Ismael. — Min Mand! min Elskede! min Ismael! udstøder hun endelig i enkelte Stavelser. — Hun vaagner af sin stumme Smerte, som om Tyngden af al hendes Qval paa eengang vil styrte sig giennem hendes Læber, saa raaber hun høit: min Ismael! og Luften gav et hvinende Gienlyd.

Ved dette Raab vaagner Ismael: hans Siel kommer tilbage; han samler sine Kræfter og løfter sit Hoved. Zora, siger han, Zora . . .

er

er det dig . . . som berøver mig Livet! . . . Er det imod dig at min Haand . . . ; han forstummer igien, men hans Øie hviler paa Zora, og hans Haand famler om efter hendes; hun rækker ham den og falder paa det ene Knæ ved hans Side. Græde kan hun ei og hendes Stemme er uforstaaelig.

Nu nærmede Lara sig. Han var kommet tilbage fra Raadet for at give Ismael sin Frihed, han savnede ham og fandt Soldaten, der havde laant ham sine Vaaben. Lara udfrittede Soldaten, som skiælvende fortalte ham sit Ærende, og hvad Numideren halv havde nødt og halv overtalt ham til; han griber sine Vaaben, svinger sig paa en Hest, og iler til Indgangen af Forskandsningerne. En Hob spanske Soldater havde slaaet en Kreds om de to Stridende, forundrede saae de den Vending, Kampen havde taget, og ventede tause paa Udfaldet. Lara kommer og udspørger en og anden; forvirret og usammenhængende er Beretningen han faaer. Zora, troer man, er den ankomnes Navn der har udfordret. Zora, gientager Lara for sig, Ismaels Kone; Stum og forundret stiger han af Hesten og nærmer sig til

det

det Sted, hvor Ismael er falden. Der standser han.

Med svag Stemme og afbrudte Ord blev Ismael ved at tale til Zora. O min Veninde, min elskede Kone! stands din Fortvivlelse. Tilgiv dig selv din grusomme Vildfarelse, thi Ismael har tilgivet dig. Du vilde hevne mig, og jeg tænkte at straffe den troløse Osman: dine blodige Hænder ere uskyldige. Det dødelige Saar, du har givet mig, beviser mig atter din Kierlighed. Jeg dør hos dig, og min Død er mig ikke smertelig. Zora! nu har vor Fader ingen flere Børn end dig; lev for at trøste ham: skynd dig at love mig det; Jeg føler Døden, skynd dig . . . den nærmer sig, jeg føler den . . . Farvel, Zora, min Elskede . . . Farvel, min eneste . . . . lev . . .

Han taug, hans Øine lukkede sig, hans Hoved segnede tilbage og hans kolde Haand gleed ud af Zoras. — Taus og ubevægelig stod Zora og betragtede ham nogle Øieblikke. Pludselig begynder hendes Been at skiælve, hendes Arme stivedes, hendes Tænder klapprede. Hun bøier sig ned, nærmer sig til Ismaels Ansigt, trykker hans Læ-

ber

ber convulsivisk til sine, klynger sig fast til ham og forbliver i denne Stilling uden Bevægelse. Dødens Bleghed laae paa hendes Pande; hendes Aandedræt hørte op.

Saaledes elske Beriberne. Det er Døden, som man frygter for, og dog er det Døden, der ene giver Roe; den var aldrig et Uheld, naar den paa eengang medtog oprigtige Venner og ømme Elskende. Ophøre at være til, er Intet, men at forlade sin Ven eller Elskede, er det største af alle Uheld. Ei er den at beklage, der døer, hvis Døden ogsaa dræber al vor Bevisthed, men i den Tilbageblevende er det vi skal ynke den ulykkelige, den der skal jamre ved den Hensovedes Grav; det er den, der fortiener vore Medynks Taarer. — Fremmed for Verden ligner han den eensomme Vandrer i eensomme, veiløse Ørkner, der længes efter det Sted, hvor hans Elskede venter ham. Taler han, da er der ingen, der giver Agt paa ham. Taler man til ham, da er det ham et uforstaaeligt Sprog. De Ligegyldiges Tungemaal er fremmed for hans Hierte. De Mennesker, han seer, ere

ikke

ikke hans Brødre, thi de græde ei med ham. Eene Paa sin tunge kiedsommelige Vandring, er der intet, der tildrager sig hans Opmærksomhed; hans trætte og matte Øie søger kun efter Graven; derhen er det hans Skridt bøie sig, der ønsker han at nedstige, men Graven fierner sig stedse fra ham. — O Zora, o Ismael, I døde i det mindste tilsammen! Eders Siele altid forenede, elske endnu hinanden. Eders Skiebne, i hvor skrækkelig den er, er at misunde af det eensomme Hierte, der Intet har uden Mindet om sin Elskede.

Med nedbøiede Hoveder og sammenfoldede Hænder stod den spanske Vagt omkring de Faldne; tause stod de og Medynks Taare nedgleed fra mangt et Øie. Nu fattede de Aarsagen til Kampens synderlige Vending. Lara havde formodet Sammenhængen, nu blev den ham Vished, og en kold Gysen giennemfoer hans Hierte. Han nærmede sig, og vilde løfte Zora op; med Møie fik han hendes Hænder vristede løs fra Ismaels. Han holdt hende i sine Arme, og endelig mærkede han

et

et Aandedræt, svagt og som et dybt Suk. Hun slog Øinene op og nævnede Ismael. Forundret seer hun sig omkring og siger: Ismael, hvor er du? Koldsindig svarer Lara: Spanierne bringe ham ind i Leiren, og der haaber jeg han skal blive helbredet; vil Zora ledsage ham? Han bringer hende en Hest; hun bliver løftet op paa den og to Spanier gaae ved Siden, for at understøtte den vaklende Zora. Alt har de spanske Soldater lavet en Seng til Ismael paa en Baare; med Taarer lagde de ham paa den; tause og med langsomme Skridt førte de ham til Laras Telt. Veemodig vender Zora paa Veien sit blege Ansigt mod Lara, der rider ved hendes Side: Gode Spanier! siger hun, lever Ismael virkelig endnu? Med en Mine og en Stemme, der ei gav Vished men dog Forhaabning, svarede Lara: Kun rolig, Zora! der er Haab; Zora taug og græd.

I sig selv vilde Lara give hende et Haab, som han ikke havde selv, men han vilde rædde Zoras Liv, og med Glæde saae han hende derfor falde Taarer; det er en mildere Vending, som den udmattede Fortvivlelse tager, og den Sorg, der udgyder sig i Taarer, hører op at være dræbende.

bende. Men der var virkelig Haab for Ismael. Den sagte Bevægelse, han kom i ved at bæres, bragde Spoer af Liv tilbage hos ham. To Kamre i et af de Huse, som Dronning Isabelle havde ladet bygge for sine Kastillianer, bleve indrømmede til Ismael og Zora. See hinanden maatte de ikke. Lara befalede Opvarterne og Sygepleierne nøie at passe derpaa; han lod de kyndigste Saarlæger ufortøvet kalde, og anbefalede dem begge disse ulykkelige Numider paa det omhyggeligste. Man fandt Ismaels Saar dybe, men ikke dødelige, naar han kun beholdt Stilhed og Sindsroe. Hans stærke Afmagt, der nogle Gange kom igien, var af den store Mængde Blod, han havde mistet ved sine to uheldige Kampe i denne Nat.

Ismaels første Stemme spurgte efter Zora; den omhyggelige Lara, menneskekierlig som tapper, forsigtig som god, var saa ofte han kunde hos ham; han svarede ham: hun lever og er uden Fare; hun er nær ved dig, men I maae ikke see hinanden før om nogle Dage. Ismael taug og Haabet gav den Lidende Taalmodighed. Zoras Saar var hverken dybe eller farlige, men hun

brændte af Længsel, efter at see Ismael. Hun mistænkte ikke den ædelmodige Lara for Usandhed, men en ængstlig Frygt kunde hun ikke neddæmpe, saalænge hun ei havde seet sin Elskede. Man, maatte føie hendes Ønske, og valgte dertil en Stund, da Ismael nød Søvnens Vederqvægelse. Hun saae ham, hørte hans svage Aandedræt, følte det varme hendes Kinder; hvor inderlig gierne havde hun vaagnet ham, for at høre ham nævne sit Navn, men man havde sagt hende, det vilde være Fare for Ismaels Liv, naar han saae hende, og taus og stille listede hun sig ud af Kammeret igien. Da hun havde seet Ismael, gierde Glæden mere til at helbrede hendes Saar end Salven.

Hun kaldte Ismaels Læger til sig: ædle Kristne, sagde hun, jeg veed, at I i Eders Land trænge til Guld; mit Land har nok deraf og jeg trænger ikke til det. Naar I har helbredet min Mand, og vi engang drage tilbage til Palmernes Land, skal jeg sende Eder og den ædelmodige Lara ti Kameler belæssede dermed. Lægerne betakkede sig, og sparede ingen Omhu og Flid for Ismael. Efter to Uger, havde de allerede bragt det saa vidt, at

han

han kunde taale, at see Zora og at tale med hende. Nu veeg Zora aldrig fra ham; hun pleiede ham, redede hans Leie og lærte at forbinde hans Saar, og en Berørelse af hendes Haand var Ismael den kiereste og kraftigste Lægedom.

Beriberne i Carthama og Granada havde faaet at vide, at deres Anførere vare i den spanske Leir; hver Dag saae man to eller tre Beriber ved Indgangen til den spanske Leir; omhyggelig spurgte de efter deres Ismael og Zora, thi de elskede dem begge. Ofte førte Lara en eller to af dem hen til Ismael, der fortalte dem om sin ædelmodige Ven og om de omhyggelige Læger.

Henimod sex Uger maatte Ismael opholde sig i Spaniernes Leir, før han kunde tænke paa, at vende tilbage til Granada. Zora vilde ikke forlade ham, og Beriberne maatte imidlertid vælge sig andre Anførere blandt deres Landsmænd. Saasnart Ismael var saa vidt at han kunde taale at omgaaes og tale med Mennesker, blev begge Numider daglig besøgt af de fornemste og tappreste Spanier. Man saae der Hertugerne af Mendoza og Medina, og iblandt andre den unge Ferdinand

Cortez, der siden erobrede Mexico; den stolte Gusman, den ædle Agvilar og mange andre. Med Fornøielse hørte de Zora fortælle om Beriberne og andre Afrikas Stammer. Opmærksomme og deeltagende hørte Ismael og Zora til, naar Spanierne foresang dem en Romanse om to Elskendes Troskab, Lidelser eller Held.

I den Tid, de opholdte sig her, var Gonzalvo kommen tilbage fra Fez. Neppe havde han og Lara nydt saaledes Venners Glæde, og denne fortalte ham om sine to numidiske Venner, før de maatte adskilles igien. Ferdinand sendte Gonzalvo hen med 6000 Asturier at indtage Carthama. Ved denne Anførers Snilhed, blev det uindtagelige Carthama erobret. De tusende Beriber, som havde ligget i Besætning der, trak sig tilbage til Granada.

Den eneste, der giorde Zora Uleilighed ved hendes Ophold hos Spanierne, var en Pater Niklas. Han troede, at føle Kald hos sig, til at omvende de Vantroende og ved Satan forblin-

dede

Maurer. Han forklarede for dem, om Kristi Undfangelse, hans to Naturer, om den hellige Treenighed, om Arvesynden, Retfærdiggiørelsen og Transubstantiationen; han lærte med saa udmærket en Tydelighed, at han tilsidst selv indsaae, at Maurerne ikke vare stort andet end Bæster, da de slet ikke kunde forstaae ham, men altid faldt i Søvn, naar han ventede at see Aandens Naadevirkning paa dem. Zora standsede ofte den saliggiørende Lærdom, der flød fra hans Læber, ved nogle Spørgsmaale, der som oftest satte Klerken i stor Forlegenhed, men hvis Besvarelse aldrig giorde hende Sagen forstaaeligere. Hun endte altid Samtalen med, at Europæerne maatte være meget kloge Folk, da de kunde begribe saadanne Ting. Daglig plagede han Zora med sin kraftfulde Tale. Hun spurgde ham engang, om ikke det første og fornemste Bud i de Kristnes Love var, at elske sine Medmennesker og giøre dem saa meget godt man kunde? Han følte, at han burde svare Ja. Nu vel, sagde Zora, saa behøver jeg ikke at blive Kristen, for at troe det; vi Beriber have samme Lære, men med alt det andet bryde vi ikke vore Hoveder. Klerken taug.

Endelig nærmede den Dag sig, da Ismaels Saar igien tillod ham at reise tilbage til Granada. Gierne havde han og Zora for evig afsagt alt Fienskab mod Kristne, der havde viist sig saa ædle og venskabelige mod dem, men Korans uovertrædelige Lov er, at Islamiten skal fægte for den hellige Troe og dens Bekiendere. Overtræderen af denne Lov taber al Agtelse blandt sine Brødre og Salighed efter Døden. Med Laras Samtykke bestemte de en Dag til Afreise.

Med Deeltagelse havde Isabelle og Ferdinand hørt disse Numiders Historie; de ønskede at see dem. Zora og Ismael bleve Kongeparret forestillede. Isabelles majestetiske Ynde indtog deres Hierter; Kierlighed og Ærbødighed følte de for hende. Isabella tilbød Zora en Plads blandt sine første Hofdamer; Jeg kiender ikke Landets Skikke, var Zoras Svar, jeg vilde kun slet forstaae at omgaaes dem. Desuden, Dronning! vil jeg heller være den første hos min Stamme, end den anden eller tredie i Spanien. — Den statskloge Ferdinand tilbød Ismael og de 6000 Be-

Beriber en Bye, en Jordstrækning og frie Udøvelse af deres Skikke og Religion. I saa mange kiekke og gode Undersaattere, saae Ferdinand en betydelig Vinding. Nei, sagde Ismael, Zora og jeg har en Fader i Ørken, der venter os; og hver af mine Brødre har hiemme en elsket Pige, Forældre eller Sødskende, der vente dem. Beriberne vil desuden ikke boe i Byer, og til vort omvankende Hyrdeliv er det Land, du kan give os, for lidet. Min Taknemlighed og Ærbødighed har de Kristne; men mit Liv og mine Kræfter skylder jeg mine Landsmænd og min Troe.

Jeg giver dig din Frihed, ædle Numider! var Ferdinands Ord, men paa det Vilkaar, at hverken du eller dine Landmænd føre Vaaben mod mine Spanier. — Zora bleznede, Lara, Gonzalvo og andre Helte rynkede Panderne, men Pater Niklas smilede.

Saa behold mig! før dse jeg den skiændigste Død! udbrød Ismael, Farvel, Konge! vær ædlere mod dine brave Undersaattere end mod mig!

Forbittret vendte han sig bort. — Nu vel, raabte Ferdinand, reis da, og naar vi sees igien, saa er det paa Granadas Mure, med Sværdet i Haanden. — Mødes vi, Kong Ferdinand! skal du finde en værdig Modstander, — saa lød Ismaels Afskeed; han tog Zora ved Haanden og gik.

Nogle svage og frugtesløse Forsøg giorde Pater Niklas og andre Klerker, paa at hindre deres Afreise. Det var, heed det, at slippe to forvildede Faar udaf Kristi Faarestie; man mumlede om, at Kardinal Ximenes vilde forlange dem tilbageholdte i Guds og den hellige romerske Faders Navn, men man frygtede for, at fortørne Krigerne, dem man just i denne Tid saa høilig trængte til. Under Ferdinand V. laae desuden Munkenes Rænkesyge og Forfølgelses Aand i Spanien, som i Dvale; men de vare der dog; thi de har altid været, og ikke sielden lod de sig see, skiøndt de først ret under Karl V. spirede frem og naaede under Philip II. og III. sin fulde Flor.

Med

Med Sorg og Taarer toge Ismael og Zora Afskeed med Lara. Denne ædelmodige, sieldne Kristen omfavnede dem. Farvel! vorder lykkelige! sagde han, og Veemod undertrykte det øvrige. — Vi har ingen Belønning at tilbyde dig, ædelmodige, sagde Ismael og trykkede Zoras Haand. — Dit Venskab, var Svaret, forlanger jeg kun, og dit, Zora. Tause rakte begge ham deres Hænder. Skyer mig i Kampen! blev Lara ved, nødig og kraftløs vilde min Arm opløfte sig mod Eder. — Forbandet være den Beribers Haand, der udgyder Laras Blod! raabte Ismael. — Farvel! lød paa eengang fra alles Læber og de skiltes ad. Ismael glemte ei at tage sin hvide og troe Ganger med sig.

Med Fryd og Fryderaab blev det numidiske Par modtaget i Granada af deres Landsmænd, der med Beundring hørte dem fortælle om de ædelmodige Kristne.

Mod Slutningen af Aaret 1491 blev Granada indtaget med Storm af Spanierne. Det var en blodig Dag; mange Beriber faldt, og Ismael slap ei uden Saar. Strax efter seilede han med Zorá og de overblevne Bereber over til Afrika, kom igien til sin Ork, og modtog sin døende men glade Faders Velsignelse. Allevegne forkyndte Ismael og Zora den ædelmodig Laras Roes.

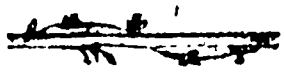

Prøven.

(Et Fragment, ikke saa ganske en Fabel.)

Sia dono l'amicizia, e non mercede.

Metastasio.

Peter (I dybe Tanker, med Haanden under Kinden.) Jeg Ulykkelige!

Ludevig. Peter! Peter! hvorledes forklarer jeg det? — Skjebnen var dig ugunstig; tunge Kaar trykkede dig, og du var roelig i Sindet, men nu . . . . (Peter springer op.)

Peter. Roelig i Sindet? Jeg var glad!

Ludv. Nu smiler Lykken til dig; du er kommen i gode Omstændigheder; du har triumpheret over dine Fiender, og dog seer jeg dig hver Dag bedrøvet; din Siæls Blødhed forandres til Barskhed; intet er dig tilpas; din hele Character er Haardhed. Nej! jeg begriber dig ikke.

Peter. Ogsaa med dig er jeg skuffet! Jeg troede, Du var min Ven; og Du tør her forevrøvle mig den evindelige Dumhed, at Velstand giør glad, eller i det mindste gladere. Jeg kunde, men jeg vil ikke, saare dig. Du er ikke min Ven.

Ludv.

Ludv. Jeg er din Ven; jeg indseer, at der er Sandhed i din Bebreidelse. Velstand giør ikke glad; min Mening var blot, at den stundom kan være et Middel, et Medredskab til Glæde.

Peter. Som oftest til Ulykke. Hos mig, maaskee, til Fortvivlelse!

Ludv. Jeg indrømmer dig: de samme Soelstraaler, som smelte Sneen, lade Saltet hentørre. Jeg talde blot i Almindelighed om en af de muelige, om end sieldne Virkninger.

Peter. Ikke hos mig. Hele Verden er mig mørk; alting er mig øde; jeg mangler een Ting, men det er en stor Ting, uden den har jeg intet.

Ludv. Du elsker!

Peter. Nævn mig ikke dette fordum trøstelige Ord! Kierlighed har været min Siæls Lægedom, men er nu dens Pinsel; — dog jeg maae nævne det selv: jeg elsker, jeg elsker den, jeg ikke bør elske.

Ludv. Hvorledes? Aabn dit Hierte for din Ven, undertiden skaffer det Lindring.

Peter.

Peter. Du erindrer den Tid, da jeg var nød til at indskrænke min Oeconomie, da jeg levede i Eensomhed paa mit Landsted.

Ludv. Ja, og at du ofte ønskede at komme i bedre Omstændigheder, for at kunne udbrede mere Held omkring dig.

Peter. Jeg maatte i den Tid ofte arbeide over mine Kræfter; ofte taale mangen Ydmygelse af den dumme Stolthed; men jeg havde en Skat i mit Huus; ved blot at tænke paa den, opklarede Himlen sig for mig; jeg velsignede Guds gode Jord. O livsalige Dage!

Ludv. Amalia.

Peter. Gud! at jeg havde Kraft til at nævne hendes Navn. Naar jeg kom hiem, læste jeg Venindens Deeltagelse i hendes Øine. Gud og Naturen havde desuden tildeelt hende det, som henriver med magisk Kraft; hendes Legems Skiønhed var foreenet med en bliid Siel; og uden at giøre sig kostbar, bortkyssede hun mangen Taare fra mine Kinder. Dog, jeg vil fortælle dig Anledningen til min grændseløse Kierlighed til hende. Men Ludvig, sig først, har du nogensinde elsket.

Ludv.

Ludv. Ja.

Peter. Med Heftighed?

Ludv. Jeg føelte og saae intet andet end min Pige.

Peter. Ja saa kan du fatte mig. Engang kom jeg en Aften sildig hiem. Skuffede Forretninger havde bragt mig i en ulykkelig Sindsforfatning. Jeg havde hele Dagen igiennem erfaret saa forfærdelige Ting, at jeg mistvivlede om, at der gaves noget uegennyttigt Venskab; mig syntes at see Falskhed i hele Naturen. Amalia, ja hun! kom til mig; den Engel havde i dette Øieblik ingen Yndighed for mig. Min forspændte Phantasie lod mig i hende see en af disse hverdags Skabninger, som et heldig nyttet Øieblik, kan lade forglemme hele Aars Troeskab; som med en falsk Mine kan skuffe den Oprigtige og tilsværge ham, at hun elsker ham, men som giør det blot fordi hun paa den Tid ingen anden har om sig, til hvem hun kan sige det samme, eller maaskee ogsaa af en Slags Medynk. Svaghed, dit Navn er Qvinden, tænkte jeg; og denne Tanke giorde mig end mere ulykkelig. Mit hele Legeme zittrede; jeg skielvede

for

for at tale til hende. Jeg saae en medfølende Vemodstaare i hendes Øie. Jeg vilde vende mig fra hende — men jeg kunde ikke; jeg ansaae mig som forladt af hele Skabningen. Min Siel mægtede ikke at imodstaae dens Trang til at meddele sig. Amalia, sagde jeg, lad mig ved din Samtale lindre min Smerte, (hun trykkede mig i Haanden) og fortæl mig det; jeg længe har ønsket at vide, fortæl mig din Historie; men jeg besværger dig ved Gud, tal Sandhed; og nu Ludvig!

Ludv. Lærte du at kiende hvilken fortræffelig Pige det var.

Peter. Ja hun fortaalte mig sit hele Levnetsløb; jeg følde for mig selv, at Forstillelse et kunde føre sligt et Sprog. O den Time bliver mig evig hellig; hun sagde mig, hvorledes hendes Characteer var bleven dannet. Med en elskværdig Undseelse tilstod hun mig mangt et begaaet Feiltrin, som mangen Pige er mere strafskyldig ved ikke at tilstaae end ved at begaae; hun blev mig uendelig interessant. Jeg fandt at Oprigtighed ikke ganske var udød; ved hende blev jeg forligt

med hele Verden, thi hun var mig hele Verden. Mageløse! raabte jeg, jeg elsker dig.

Ludv. Og Amalia?

Peter. Vedblev fra den Tid af, at vise sig som en trofast Veninde; hendes Smiil lod mig glemme alle Ubehageligheder; hun afslog glimrende Tilbud, for at blive hos mig. Livet blev mig til Glæde. Ikkun den Tanke, at jeg ei kunde giøre hende saa lykkelig, som jeg vilde, trykkede mig, men Amalia pegede da paa mit Hierte, og sagde: det er jo mit. O hvilken Pige! hun blev mig Dag for Dag mere dyrebar. Jeg kan ikke sige hvorledes — —

Ludv. Men da nu Fyrsten gav dig dette store betydelige Levebrød.

Peter. Da først begyndte jeg at blive ulykkelig. Amalia blev nu mere og mere tilbageholden imod mig. En Dag sagde jeg til hende: Nu, Gud skee Lov, kan vi forenes ved Alteret; lad os holde Bryllup i Morgen. Maaskee, svarede hun.

Ludv. Og da Morgenen kom?

Peter.

Peter. Var Amalia forsvunden; jeg har siden den Tid forgieves søgt efter hende; baade vaagende og slumrende raaber jeg paa Amalia.

Ludv. Vær ikke mistrøstig, maaskee kan hun igien fremstille sig for dig, og retfærdiggiøre sig.

Peter. Jeg vil selv smigre mig med dette søde Haab; men om hun nu var en af disse Sommerfugle, der flagre om fra en Blomst til en anden; Jeg ulykkelige! Jeg skal, men jeg kan ikke, Nei! jeg kan ikke glemme hende.

Ludv. Men, om nu Amalia havde hørt vor Samtale?

Peter. Himmel!

Ludv. Læs dette Brev.

Peter (læser) „Din Pige har ikke forglemt „dig. Jeg vilde i en Afskrog see, om ikke din „lykkeligere Forfatning, maaskee giorde dig lige„gyldig og lunken imod mig. Jeg er, som du „veed, bleven skuffet af dit Kion. Peter kan „derfor gierne undskylde denne Forsigtighed. Jeg

„har

„har svævet omkring dig, som din Skytsengel,
„og erfaret, det jeg ønskede at erfare."

Din
Amalia.

Hvilken Salighed i disse Ord!

Ludv. (aabner Døren til næste Værelse, og bringer Amalia ind).

Peter. Gud! elsker du mig? elsker du mig? sig, du er min Pige.

Amalia (falder ham om Halsen) Ja Peter jeg er din Pige.

C. H.